

**Univerzita Palackého v Olomouci
Právnická fakulta**

Barbora Starostová

Úloha Policie České republiky a obecní policie v přestupkovém řízení

Bakalářská práce

Olomouc 2022

Prohlášení:

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma „Úloha Policie České republiky a obecní policie v přestupkovém řízení“ vypracovala samostatně a citovala jsem všechny použité zdroje. Dále prohlašuji, že vlastní text této práce včetně poznámek pod čarou má 78 712 znaků včetně mezer.

V Olomouci dne 30. 3. 2022

.....
Barbora Starostová

Poděkování:

Na tomto místě bych ráda poděkovala paní JUDr. Soně Pospíšilové Ph.D. za cenné rady a odborné vedení mé bakalářské práce. Rovněž bych chtěla poděkovat obvodnímu oddělení ve Šternberku a Městské policii ve Štěpánově a Šternberku za jejich drahocenný čas a vyplnění mého dotazníku.

Obsah

Úvod	7
1 Příslušnost k projednávání přestupků.....	9
1.1 Věcná příslušnost.....	9
1.2 Místní příslušnost	11
2 Role Policie ČR a obecní policie v přestupkovém řízení.....	12
2.1 Prameny právní úpravy.....	12
2.2 Organizace policistů a strážníků.....	13
2.3 Rozdíly v postavení policistů a strážníků	14
3 Postup před zahájením řízení o přestupku	16
3.1 Instituty, které lze činit v rámci postupu před zahájením řízení o přestupku.....	17
4 Oznamování přestupků Policií ČR a obecní policií.....	19
4.1 Jednoduché oznámení.....	19
4.2 Oznámení na základě předchozího šetření	20
4.3 Doplnění oznámení.....	21
5 Odložení věci	23
6 Spolupráce policistů a strážníků a spolupráce se správními orgány.....	25
6.1 Spolupráce mezi Policií ČR a obecní policií.....	25
6.2 Spolupráce strážníků se správními orgány	26
6.3 Spolupráce policistů se správními orgány	27
7 Příkazní řízení.....	29
7.1 Příkaz.....	29
7.2 Příkaz na místě	31
7.3 Příkazový blok.....	31
7.4 Pokuty ukládané policisty příkazem namíste	32
7.5 Pokuty ukládané strážníky příkazem na místě	33
8. Dotazníkové šetření	36

Závěr	40
Bibliografie	42
Abstrakt.....	46
Klíčová slova	47

Seznam zkratk:

SŘ	Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád
ZOPŘ	Zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich
PČR	Policie České republiky
ÚSC	Územní samosprávný celek
OSPOD	Orgán sociálně-právní ochrany dětí
ZOP	Zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii
ZPČR	Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky
ZPPK	Zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích
ČR	Česká republika
NSS	Nejvyšší správní soud
MF	Ministerstvo financí
MV	Ministerstvo vnitra
LISTINA	Usnesení předsednictva České národní rady č. 2/1993 Sb., o vyhlášení LISTINY ZÁKLADNÍCH PRÁV A SVOBOD jako součástí ústavního pořádku České republiky
ÚSTAVA	Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů

Seznam grafů:

Graf č. 1 – odpovědi policistů a strážníků ohledně vzájemné spolupráce

Graf č. 2 – odpovědi policistů a strážníků ohledně spolupráce se správními orgány

Graf č. 3 – odpovědi policistů a strážníků o způsobu vzájemné spolupráce

Graf č. 4 – odpovědi policistů a strážníků ohledně úkonů před zahájením řízení o přestupku

Graf č. 5 – odpovědi policistů a strážníků ohledně často projednávaných přestupků

Úvod

V bakalářské práci se zaměřuji na téma Policie ČR a obecní policie v přestupkovém řízení. Protože je to poměrně široké téma, tak se zaměřím zejména na postupy před zahájením přestupkového řízení, jelikož právě v této fázi mají policisté a strážníci nejvýznamnější roli, poté na vzájemnou spolupráci, a na spolupráci se správními orgány příslušnými k vedení řízení o přestupcích, a nakonec na příkaz a pokuty ukládané příkazem na místě, protože policisté a strážníci tímto způsobem ukládají pokuty nejčastěji.

Cílem mé práce je srovnat úlohu Policie ČR a obecní policie v přestupkovém řízení v rámci výše zmíněných institutů, a to dle současné právní úpravy ke dni 31.3.2022. Pro naplnění cíle jsem si stanovila tři hlavní výzkumné otázky, na které se budu snažit postupně ve stanovených kapitolách odpovídat. 1. Jaké úkony jsou svěřeny policistům a strážníkům v rámci postupů před zahájením řízení o přestupcích? 2. Jak vypadá vzájemná spolupráce policistů a strážníků v přestupkovém řízení a jak vypadá jejich spolupráce se správními orgány? 3. Za jaké přestupky nejčastěji ukládají policisté a strážníci pokuty příkazem na místě?

Následující téma jsem si zvolila zejména proto, že mě problematika Policie ČR a obecní policie zajímá, a také proto, že přestupkové řízení je jedno z řízení, se kterým se v praxi nejčastěji setkáváme.

Práci jsem rozčlenila do osmi kapitol. Na úvod se věnuji vymezení příslušnosti k projednávání přestupků, konkrétně tedy věcné a místní, zejména z hlediska přestupkového zákona, ale i jiných právních předpisů a odborné literatury. V následující kapitole rozebírám roli policistů a strážníků v přestupkovém řízení. Nejprve zde vymezuji základní prameny právní úpravy, které upravují činnost policistů a strážníků, dále se věnuji organizaci Policie ČR a obecní policie, a nakonec vymezuji postavení policistů a strážníků, zejména tedy to, že policisté jsou ve služebním poměru, zatímco strážníci jsou v pracovněprávním vztahu, poté uvádím rozdílné podmínky pro jejich přijetí a rozdílné způsoby řešení přestupku spáchaného policistou a strážníkem.

Třetí kapitolu mám zaměřenou na postupy před zahájením přestupkového řízení, kde zmiňuji důležitost tohoto postupu, jelikož se zde rozhoduje, zda se přestupek projednávat bude či nikoliv, a také poukazuji na důležitost policistů a strážníků, jelikož to jsou právě oni, kteří se jako první zabývají přestupky a činí nezbytné úkony. Také zde zmiňuji důležité zásady, které se u tohoto postupu uplatňují. V rámci této kapitoly jsem zahrнула i samostatnou podkapitolu, kde se věnuji úkonům, které smí policisté a strážníci v této fázi činit.

Další dvě kapitoly, které se týkají oznamování přestupků a odložení věci sice spadají pod postup před zahájením řízení o přestupku, ale z důvodu jejich důležitosti jsem se rozhodla je rozdělit do samostatných kapitol. Čtvrtá kapitola je poměrně rozsáhlá a vymezuji zde oznamování přestupku, které jsem rozdělila na více částí, a to na jednoduché oznámení, kde se nám uplatní jak pravomoc Policie ČR, tak i obecní policie, dále oznamování na základě předchozího šetření, které je v pravomoci zejména policistů, a nakonec na doplnění oznámení. V páté kapitole mám uvedeno odložení věci, což je zejména pravomoc Policie ČR a správních orgánů. Odložení věci jsem rozdělila na obligatorní, kde se jedná o zákonem stanovenou povinnost a fakultativní, kde je na uvážení správního orgánu, zda bude věc odkládat nebo ne.

V rámci šesté kapitoly se zaměřuji na spolupráci, a to jak na spolupráci s příslušnými správními orgány k vedení řízení o přestupku, tak i na spolupráci policistů a strážníků. Zde zahrnuji nejen spolupráci před zahájením řízení, ale také v rámci šetření. Následující téma mám rozdělené na tři části, v první se věnuji vzájemné spolupráci policistů a strážníků, poté spolupráci strážníků se správními orgány, a nakonec součinnosti mezi policisty a správními orgány.

V sedmé kapitole se zabývám zvláštními druhy přestupkového řízení, konkrétně tedy příkazním řízením. Kapitola je rozdělena do pěti podkapitol. V první podkapitole se zabývám příkazem, kde se uplatňuje pravomoc správních orgánů a policistů. Ve druhé podkapitole mám vymezen příkaz na místě, tento institut je z hlediska Policie ČR a obecní policie velmi důležitý, jelikož se jedná o druh řízení, ve kterém se policisté a strážníci nejčastěji zabývají přestupky a nejvíce v něm ukládají pokuty, na rozdíl od jiných správních orgánů. Ve třetí podkapitole je zahrnut příkazový blok, zejména co se do něj vypisuje, kdo ho vypisuje a jaké jsou s ním spojené důsledky. V další podkapitole se věnuji pokutám, které jsou ukládány policisty příkazem na místě, ale vzhledem k velkému množství uvedu pouze přestupky, které podle mého názoru projednávají nejčastěji. V poslední podkapitole zmiňuji základní pravidla, na základě, kterých mohou strážníci projednávat přestupky příkazem na místě a vymezuji, kterými přestupky se zabývají nejčastěji.

Poslední, osmou, kapitolu věnuji malému dotazníkovému šetření. Dotazníkové šetření jsem prováděla u policistů a strážníků, abych dostala co nejpřesnější výsledky, které odpovídají skutečnosti a praxi. Výsledky dotazníku uvedu a zhodnotím ve své práci a zároveň výsledky porovnam s obsahem celé práce a posoudím nakolik se praxe shoduje s teorií.

Jako zdroje jsem využívala zejména právní předpisy, různé dokumenty a články ze stránek ministerstev a Policie ČR, monografie, komentáře k zákonům a judikaturu.

Ve své práci jsem použila metodu analýzy, syntézy a komparace.

1 Příslušnost k projednávání přestupků

Na úvod své práce považuji za důležité nejprve vymezit příslušnost k projednávání přestupků. Budu ji popisovat zejména dle ZOPŘ, ale použiji zde i jiné zákony, abych ji co nejpřesněji vymezila. Zejména si pomůžu zákonem č. 128/2000 Sb., o obcích a ZPPK a také odbornou literaturou.

1.1 Věcná příslušnost

Správními orgány příslušnými k projednávání přestupků jsou vždy takové orgány, o kterých tak stanoví zákon. Dle ZOPŘ je věcná příslušnost obecně stanovena v § 60 odst. 1, kde je uvedeno, že správním orgánem příslušným k projednávání přestupků je obecní úřad, pokud není stanoveno jinak, což tedy většinou zvláštní zákon jinak stanoví. „*Jedná se tedy o úpravu zbytkové věcné příslušnosti pro případy, kdy zvláštní zákon věcnou příslušnost neupravuje.*“¹ Obecní úřad je kompetentní projednávat přestupky proti majetku, pořádku v územní samosprávě, pořádku ve státní správě, kde nebyly respektovány povinnosti stanovené v nařízení obce či kraje, veřejnému pořádku a občanskému soužití.² Obecním úřadem, který je kompetentní k vedení řízení o přestupku se dle § 60 odst. 1 ZOPŘ myslí obecní úřady s rozšířenou působností. Není však vyloučeno, že by přestupkové řízení nemohly vést i pověřené obecní úřady a úřady městských obvodů a městských částí.³

K vedení řízení není příslušný pouze obecní úřad, ale i jeho orgány. Například dle zákona může být tato působnost svěřena zvláštním orgánům obce.⁴ Na základě ustanovení § 109 odst. 2 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, smí rada obce v rámci obecního úřadu zřizovat i jednotlivé oddělení a odbory, ve kterých jsou zařazeni zaměstnanci tohoto obecního úřadu. Tyto zřízené odbory také mohou projednávat přestupky, a to dvojím způsobem, buď si bude každý odbor sám řešit přestupky, které do jeho úseku náleží, bude se jednat například o odbor dopravy, který bude řešit pouze dopravní přestupky, nebo bude zřízený přestupkový odbor, který bude projednávat všechny přestupky, které se na území obce staly a příslušným k jejich projednání je obecní úřad.⁵ Obec může i s jinou obcí, ale pouze v rámci téhož obvodu obce

¹ SLABÝ, Antonín a kol. *Zákon o odpovědnosti za přestupky: Praktický průvodce*. Plzeň: Aleš Čeněk, s.r.o., 2017, 189 s.

² § 60 odst. 2 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů

³ ŠKUREK, Martin. In: FIALA, Zdeněk a kol. *Správní právo trestní*. 2. aktualizované vydání. Praha: Leges, 2021, 136-137 s.

⁴ §106 odst. 1 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů

⁵ JEMELKA, Luboš. In: JEMELKA, Luboš, VETEŠNÍK, Pavel. *Zákon o přestupcích a přestupkové řízení. Komentář*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2011, 276 s.

s rozšířenou působností, uzavřít veřejnoprávní smlouvu, na jejímž základě budou orgány jedné obce vykonávat záležitosti v přenesené působnosti druhé obce.⁶

V neposlední řadě je také možné k projednávání přestupků zřídit komisi pro projednávání přestupků, zřizuje ji starosta obce a také určuje jakými přestupky se bude zabývat, a ty, kterými se zabývat nebude, projedná obecní úřad.⁷ V čele komise je předseda, který je spolu s dalšími členy komise jmenován starostou.⁸ U předsedy je důležité, aby splňoval určité požadavky, a to buď, aby měl magisterský titul ze studijního programu právo, bezpečnostně právní studia nebo právo a právní věda, a pokud tento požadavek nesplňuje, tak musí složit odbornou zkoušku u MV.⁹ Stejně požadavky jsou kladeny i na předsedu rozkladové komise, avšak vedoucí ústředního správního úřadu nebo ministr a osoba, která projednává přestupek příkazem na místě tyto požadavky splňovat nemusí.¹⁰ V ustanovení § 61 odst. 1 ZOPŘ máme stanoven výčet přestupků, které smí komise pro projednávání přestupků projednat, jedná se o přestupky proti pořádku v územní samosprávě, ve státní správě, kde nebyly respektovány povinnosti v nařízení obce nebo kraje, občanskému soužití, majetku, veřejnému pořádku a nakonec ty, o kterých tak stanoví jiný zákon.

Na základě ustanovení § 60 odst. 1 ZOPŘ lze dovodit, že k projednání přestupků bude příslušný správní orgán, o kterém tak stanoví zvláštní zákon. Tato skupina je velice široká a můžeme zde zařadit několik správních úřadů, nejen obecní a krajský, ale také například ústřední nebo regionální úřady.¹¹ „Podle současné právní úpravy jsou věcně příslušné k projednávání přestupků např. Česká národní banka, krajské hygienické stanice, krajské veterinární správy, finanční úřady, celní úřady, katastrální úřady, státní oblastní archivy, Česká obchodní inspekce, Úřad pro ochranu osobních údajů, Státní ústav pro kontrolu léčiv apod.“¹²

U přestupků, za které lze příkazem na místě uložit pokutu, jsou příslušné k jejich projednání i jiné správní orgány než obecní úřad. Příslušnými správními orgány k jejich projednání je dle § 91 odst. 2 ZOPŘ Policie ČR, obecní policie, Vojenská policie, orgán státní báňské správy a inspekce práce. U každého z těchto orgánů jsou taxativně stanoveny přestupky, které mohou na základě věcné příslušnosti projednávat.

⁶ § 63 odst. 1 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů

⁷ § 61 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů

⁸ § 61 odst. 2 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů

⁹ § 111 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů

¹⁰ § 111 odst. 3 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů

¹¹ PRÁŠKOVÁ, Helena. *Nové přestupkové právo*. 1. vydání. Praha: Leges, 2017, 282 s.

¹² Tamtéž, 283 s.

V ZOPŘ však nenalezneme kompletní výčet přestupků, které mohou policisté a strážníci projednat, je třeba se podívat i do zvláštních zákonů. Například v ZPPK můžeme nalézt, že Policie ČR na úseku tohoto zákona vykonává státní správu¹³ a také má pravomoc projednávat všechny přestupky, zde uvedené, příkazem na místě.¹⁴ V rámci tohoto zákona vykonává svou pravomoc také obecní policie, ale v podstatně menším měřítku než PČR. Strážníci, na rozdíl od policistů, mohou příkazem na místě projednávat pouze výslovně uvedené přestupky, které jsou stanoveny v ustanovení §124 odst. 13 ZPPK. Další zvláštní zákony, na základě kterých mohou policisté a strážníci ukládat pokuty příkazem na místě uvedu v sedmé kapitole.

1.2 Místní příslušnost

Místní příslušnost nám stanovuje, který z věcně příslušných správních orgánů bude územně příslušný k projednání přestupku. Je stanovena v § 62 ZOPŘ a v odst. 1 je uvedeno obecné kritérium, že k vedení řízení je kompetentní správní orgán, v jehož správním obvodu byl přestupek spáchán. Zde se klade důraz na to, aby správní orgán byl poblíž místa, kde se přestupek stal, jelikož v praxi to má pozitivní vliv na délku celého řízení, protože lze rychleji a s menšími obtížemi ohledat místo, zajistit a předvolat účastníky řízení a také svědky.¹⁵ Dále v ZOPŘ máme stanovena další kritéria, která se uplatní v případě, že místní příslušnost nelze stanovit podle místa jeho spáchání. V § 62 odst. 2 a 3 ZOPŘ je stanoveno, že pokud byl přestupek spáchán v cizině občanem ČR či osobou bez státní příslušnosti, ale má na území ČR trvalý pobyt, tak bude příslušný k jeho projednání správní orgán, v jehož obvodu má podezřelý trvalý pobyt, což se obdobně uplatní i u právnické osoby nebo podnikající fyzické osoby, jen s rozdílem, že se příslušnost správního orgánu bude odvíjet od jejího sídla, nemovitého majetku, anebo místa výkonu své činnosti. Pokud je místně příslušných více správních orgánů nebo místní příslušnost nelze určit dle výše zmíněných kritérií, tak řízení povede správní orgán, v jehož správním obvodu vyšel přestupek nejdřív najevo.¹⁶

¹³ §124 odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů

¹⁴ §124 odst. 11 písm. d) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů

¹⁵ ŠKUREK. *Správní právo trestní...*, 137 s.

¹⁶ § 62 odst. 4 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů

2 Role Policie ČR a obecní policie v přestupkovém řízení

2.1 Prameny právní úpravy

Nejprve bych chtěla vymezit základní právní předpisy, které upravují činnost policistů a strážníků. Právním základem pro činnost PČR je zejména ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky, dále je důležitý čl. 44 Listiny, kde je stanoveno, že zákon může příslušníkům ozbrojených sborů omezit určitá práva, pokud souvisí s výkonem služby, jedná se o právo petiční, shromažďovací a právo na odborové sdružování. Základním právním předpisem pro činnost PČR je zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky. S tímto zákonem souvisí zákon č. 274/2008 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o Policii České republiky. Dalšími důležitými zákony jsou zákon č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů a zákon České národní rady č. 279/1992 Sb., o některých dalších předpokladech pro výkon některých funkcí obsazovaných ustanovením nebo jmenováním příslušníků PČR, který s ním úzce souvisí.¹⁷ V neposlední řadě zmíním ještě zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich a zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, kterými se policisté řídí při výkonu své činnosti nejčastěji, spolu s dalšími zvláštními zákony.

Právním základem pro činnost obecní policie je také již výše zmiňovaný ústavní zákon č. 110/1998 Sb., a Listina. Základní prameny právní úpravy jsou však již od pramenů PČR odlišné, jedná se zejména o zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii, vyhlášku č. 418/2008 Sb., která provádí zákon o obecní policii, dále vyhlášku č. 444/2008 Sb., o zdravotní způsobilosti uchazeče o zaměstnání strážníka,¹⁸ a také zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, jelikož strážníci na rozdíl od policistů, jsou v pracovněprávním vztahu, nikoliv ve služebním poměru. Při výkonu své činnosti se strážníci stejně jako policisté řídí nejčastěji zákonem č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, spolu s dalšími zvláštními zákony, jako například zákonem č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích. Zde můžeme vidět, že na rozdíl od policistů, strážníci nejsou oprávněni projednávat trestné činy, a proto v případě podezření jsou povinni oznámit tuto skutečnost policii a místo činu zajistit.¹⁹

¹⁷ SLÁDEČEK, Vladimír. In: SLÁDEČEK, Vladimír, POUPEROVÁ, Olga a kol. *Správní právo: Zvláštní část (vybrané kapitoly)*. 2. vydání. Praha: Leges, 2014, 395-397 s.

¹⁸ Tamtéž 416-418 s.

¹⁹ § 10 odst. 1 zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů

2.2 Organizace policistů a strážníků

Co se týče organizace Policie ČR, tak hned na úvod bych zmínila, že PČR je podřízena MV, které je ústředním správním úřadem.²⁰ Podle § 6 ZPČR je Policie ČR složena z několika útvarů, a to z Policejního prezidia ČR v čele s policejním prezidentem, útvarů s celostátní působností, krajských ředitelství policie a nakonec útvarů, které jsou zřízeny v rámci těchto krajských ředitelství. Hlavním úkolem Policejního prezidia je řídit činnost policie²¹ a v souvislosti s tím je policejní prezident odpovědný za její činnost ministrovi vnitra.²² Mezi útvary policie s celostátní působností můžeme zařadit např. Útvar rychlého nasazení, Útvar pro odhalování organizovaného zločinu nebo Národní protidrogovou centrálu a další.²³

Jelikož se v rámci své práce zaměřuji na pořádkovou policii, tak více rozeberu poslední dva útvary. Dalším útvarem jsou Krajská ředitelství policie, kterých máme v ČR 14 a jejich územní obvod je totožný s obvodem vyšších ÚSC.²⁴ V čele krajského ředitelství, které je organizační složkou státu a také účetní jednotkou, stojí krajský ředitel,²⁵ jmenovaný policejním prezidentem.²⁶ Co se týká útvarů zřízených v rámci krajských ředitelství, tak se jedná o vnitřní organizační složky těchto ředitelství. Další členění Policie ČR do tzv. služeb se užívá podle toho čím se policisté v rámci své činnosti zabývají, jde například o službu pořádkové policie, službu dopravní policie, službu cizinecké policie nebo službu kriminální policie a vyšetřování.²⁷ U pořádkové policie považuji za důležité zmínit, že v rámci jednotlivých krajských ředitelství jsou vymezeny územní odbory, kde jsou zřízena jednotlivá obvodní oddělení a každé z těchto oddělení má vymezený svůj územní obvod, kde působí.

Organizace obecní policie je od organizace Policie ČR zcela odlišná. MV je sice také ústředním správním úřadem, ale působí zde jiným způsobem než u policistů.²⁸ „*Organizaci a činnost obecní policie nemůže Ministerstvo vnitra ve všech věcech přímo ovlivňovat, neboť její zřízení, organizace a činnost je věcí samosprávy obce, může však usměrňovat strážníky obecní policie, pokud vykonávají samosprávu.*“²⁹ Na rozdíl od PČR je obecní policie orgánem obce, a je vždy na uvážení zastupitelstva obce, zda ji obecně závaznou vyhláškou zřídí

²⁰ SLÁDEČEK. *Správní právo: Zvláštní část...*, 409 s.

²¹ § 6 odst. 3 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů

²² § 5 odst. 3 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů

²³ SLÁDEČEK. *Správní právo: Zvláštní část...*, 410 s.

²⁴ Policie České republiky: *O POLICII ČR* [online]. [cit. 2022-02-23]. Dostupné

z: <https://www.policie.cz/clanek/o-nas-policie-ceske-republiky-policie-ceske-republiky.aspx>

²⁵ § 8 odst. 1 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů

²⁶ SLÁDEČEK. *Správní právo: Zvláštní část...*, 410 s.

²⁷ Tamtéž, 410-411 s.

²⁸ SLÁDEČEK. *Správní právo: Zvláštní část...*, 424 s.

²⁹ Tamtéž, 425 s.

či nikoliv.³⁰ Další rozdílností je to, že činnost obecní policie řídí starosta, pověřený člen zastupitelstva obce nebo strážník, kterého navrhl starosta či člen zastupitelstva.³¹ Jelikož není povinností obce zřídit obecní policii, tak může obec, která ji nezřídila uzavřít veřejnoprávní smlouvu s obcí, která ji zřídila, a na základě této smlouvy budou strážníci zabezpečovat záležitosti místního pořádku i v této obci. Tuto smlouvu však lze uzavřít pouze s obcí, která se nachází ve stejném kraji a je vždy potřeba souhlasu krajského úřadu.³² V rámci organizace bych chtěla dodat, že obecní policie je složena ze zaměstnanců obce, kteří jsou zde zařazeni a splňují zákonem stanovené podmínky stát se čekatelem nebo strážníkem.³³

Závěrem bych podotkla, že na základě vymezené organizace můžeme vidět odchytku v rozsahu území, v jakém vykonávají policisté a strážníci svou pravomoc, kde je vidět, že strážníci působí na daleko menším území než policisté.

2.3 Rozdíly v postavení policistů a strážníků

Policie ČR je dle § 1 a 2 ZPČR jednotný ozbrojený bezpečnostní sbor, který slouží veřejnosti. Zde se nám projevuje ústavní zásada dle článku 2 odst. 3 Ústavy. Hlavním úkolem PČR je dle zákona „*chránit bezpečnost osob a majetku a veřejný pořádek, předcházet trestné činnosti, plnit úkoly podle trestního řádu a další úkoly na úseku vnitřního pořádku a bezpečnosti svěřené jí zákony, přímo použitelnými předpisy Evropské unie nebo mezinárodními smlouvami, které jsou součástí právního řádu.*“³⁴ Zatímco obecní policie je dle § 1 odst. 1 a § 3a ZOP orgánem obce a jejím hlavním úkolem je zabezpečovat místní pořádek v obci, kterou byla zřízena a také v obcích, se kterými byla uzavřena veřejnoprávní smlouva o zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku.

Důležitou rozdílností mezi policisty a strážníky je, že policisté jsou ve služebním poměru, jehož podmínky upravuje zákon č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, a strážníci jsou v pracovněprávním vztahu, který se řídí zákonem č. 262/2006 Sb., zákoník práce a specifické podmínky upravuje ZOP. Vzhledem k rozdílným právním předpisům upravujícím jejich pravomoc a působnost, mají také oba orgány rozdílné podmínky pro přijetí. Policista musí pro přijetí do služebního poměru splnit daleko přísnější podmínky než strážník, a to, že musí být státním občanem ČR starším 18 let, podat písemnou žádost, být plně svéprávný a bezúhonný, splnit požadovaný stupeň vzdělání, být fyzicky,

³⁰ § 1 odst. 1 zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů

³¹ § 3 zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů

³² § 3a zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů

³³ § 1a zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů

³⁴ § 2 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů

osobnostně i zdravotně způsobilý, nesmí být členem politické strany či hnutí a nesmí vykonávat některé výtěžné činnosti, a má právo seznámit se s prací s utajovanými informacemi dle zvláštního právního předpisu.³⁵ Co se týče strážníka, tak ten musí být občanem ČR starším 18 let, spolehlivý, bezúhonný, se středním vzděláním s maturitou, zdravotně způsobilý a mít osvědčení o splnění daných odborných předpokladů.³⁶

V souvislosti s rozdílnými předpisy upravujícími jejich činnost, je rozdílný i způsob projednání přestupků, kterého se policisté nebo strážníci dopustí. Policisté spolu s dalšími příslušníky bezpečnostních sborů podléhají disciplinární odpovědnosti, proto odpovědnost za protiprávní jednání neprojednává jinak příslušný správní orgán, ale orgán s kázeňskou pravomocí neboli služební funkcionář, který se při ukládání trestů řídí zákonem č. 361/2003 Sb.³⁷ Tohle vynětí, z působnosti jinak příslušného správního orgánu k projednávání přestupků, se označuje jako procesní exempce³⁸ a lze ji nalézt v § 4 odst. 5 písm. a) ZOPŘ. Strážníci žádné exempci nepodléhají, a proto, na rozdíl od policistů, budou jejich přestupky projednány v klasickém přestupkovém řízení příslušným správním orgánem.

³⁵ § 13 odst. 1 zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů

³⁶ § 4 odst. 1 zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů

³⁷ PRÁŠKOVÁ, Helena. *Nové přestupkové právo*. 1. vydání. Praha: Leges, 2017, 87 s.

³⁸ Tamtéž, 81 s.

3 Postup před zahájením řízení o přestupku

Postup před zahájením přestupkového řízení je stádiem velmi důležitým, jelikož zde správní orgán posuzuje, zda to, co se stalo, je skutečně přestupkem, a také jestli jsou naplněny zákonné podmínky pro zahájení řízení o přestupku, zejména se zkoumá skutek, který se stal, zda má znaky přestupku, a také kdo je pachatelem.³⁹ Tahle fáze přestupkového řízení začíná v momentě, kdy se správní orgán dozví, že byl spáchán čin, který by mohl být přestupkem. „V této fázi lze z procesních institutů využít především podání vysvětlení (§ 137 správního řádu), zajištění důkazu (§ 138 správního řádu), případně záruku za splnění povinnosti (§ 83 zákona č. 250/2016 Sb.)“⁴⁰

Podnětem pro zahájení přestupkového řízení bývají skutečnosti, které správní orgán zjistil sám, anebo se také může jednat o podnět, který byl správnímu orgánu oznámen, ať už od policisty, který plní oznamovací povinnost nebo třeba od fyzické osoby.⁴¹ Podněty mohou mít více podob, může se jednat o písemné oznámení, ústní oznámení, které se zapisuje do protokolu nebo podání učiněné v elektronické formě.⁴² Co se týče elektronického podání, tak zde považuji za důležité zmínit i judikaturu, kde se klade důraz na podání v elektronické podobě prostřednictvím datové zprávy se zaručeným elektronickým podpisem, jelikož v případě, že by bylo takové podání posláno orgánu veřejné moci běžnou e-mailovou adresou, tak by nesplňovalo podmínky dle § 37 odst. 4 SŘ.⁴³

Důležitou zásadou v rámci tohoto postupu je zásada oficiality, která stanovuje, že je povinností správního orgánu, aby prošetřil každé oznámení nebo podnět, a aby zjišťoval a projednával všechny přestupky, o nichž se dozví, a to v rámci své pravomoci a působnosti.⁴⁴ „V tomto případě se také projevuje zásada rychlosti a procesní ekonomie, neboť správní orgán má možnost získat informace, jejichž získání v dalším řízení by bylo obtížné, ekonomicky náročné nebo nemožné. Jedná se tu zejména o neodkladné či neopakovatelné úkony.“⁴⁵

V rámci tohoto postupu může dojít ke třem situacím, a to k předání věci, ke kterému dochází v případě, že věc byla oznámena nebo ji zjistil správní orgán, který není schopen ji

³⁹ ŠKUREK. *Správní právo trestní...*, 159 s.

⁴⁰ Průvodce zákonem č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich: 3. doplněná verze, aktualizovaná ke dni 1. února 2022. *Ministerstvo vnitra* [online]. [cit. 2022-02-24]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/soubor/pruvodce-novou-upravou-prestupkoveho-prava.aspx>. 67 s.

⁴¹ ŠKUREK. *Správní právo trestní...*, 159 s.

⁴² ČERNÝ, Jan a kol. *Přestupkové řízení: příručka pro praxi přestupkových orgánů obcí, krajských úřadů a dalších správních orgánů*. 12. vydání. Praha: Linde, 2011, 47 s.

⁴³ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 12. 2010, sp. zn. 1 Ans 5/2010-172

⁴⁴ ČERNÝ. *Přestupkové řízení: příručka...*, 47 s.

⁴⁵ VETEŠNÍK, Pavel, JEMELKA, Luboš. *Zákon o obecní policii. Komentář*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2009, 25 s.

projednat, jelikož není v dané věci kompetentní. Dále může dojít k odložení věci, což může učinit nejen správní orgán příslušný k projednání věci, usnesením, ale také policista, anebo dochází k zahájení přestupkového řízení věcně a místně příslušným správním orgánem.⁴⁶

Také bych zdůraznila důležitost policistů a strážníků, jelikož to jsou právě oni, kteří se jako první zabývají přestupky, a to zejména v rámci postupů před zahájením řízení o přestupku, kde plní svou oznamovací povinnost, a také v některých případech provádí určitá šetření.

3.1 Instituty, které lze činit v rámci postupu před zahájením řízení o přestupku

Zde bych ráda vymezila, jaké úkony mohou činit policisté a strážníci v rámci postupu před zahájením řízení o přestupku. Postup před zahájením přestupkového řízení máme v ZOPŘ vymezený v § 73-76, konkrétně se tedy jedná o institut oznámení, oznámení přestupku policií ve zvláštních případech, součinnosti a v neposlední řadě odložení věci. Všechny tyto úkony specifikuji v kapitolách 4, 5 a 6. Již na první pohled nám ale může být jasné, že se nejedná o všechny úkony, které lze činit před zahájením řízení o přestupku. Pro vymezení dalších úkonů se musíme podívat i do jiných právních předpisů.

Dalším takovým úkonem, který lze v rámci tohoto postupu uplatnit je i předání věci, které lze učinit i v zahájeném řízení.⁴⁷ V rámci tohoto institutu se uplatní zásada rychlosti dle SŘ, jelikož má správní orgán povinnost věc ihned předat příslušnému orgánu na základě zákonem stanovených důvodů.⁴⁸ Případy, kdy má dojít k předání věci jsou vymezeny v § 64 odst. 1 a 2 ZOPŘ, kde je stanoveno, že k předání dochází v případě podezření ze spáchání trestného činu orgánem činnému v trestním řízení, dále orgánu příslušnému dle jiného zákona, zde se jedná například o osoby, které podléhají disciplinární odpovědnosti, v našem případě PČR, a v poslední řadě dochází k předání v případě, že věc byla oznámena orgánu, který není příslušný k jejímu projednání. „*O předání věci správní orgán vydá usnesení, které se pouze poznamená do spisu.*“⁴⁹ Zde je nutné podotknout, že usnesení o předání věci nezakládá překážku věci rozhodnuté, jelikož zde nedochází k vyslovení viny či nevinny.⁵⁰

⁴⁶ ŠKUREK. *Správní právo trestní...*,159-160 s.

⁴⁷ SLABÝ, Antonín a kol. *Zákon o odpovědnosti za přestupky: Praktický průvodce*. Plzeň: Aleš Čeněk, s.r.o., 2017, 196 s.

⁴⁸ Tamtéž, 196 s.

⁴⁹ § 64 odst. 3 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů

⁵⁰ PRÁŠKOVÁ, Helena. *Nové přestupkové právo*. 1. vydání. Praha: Leges, 2017, 292-293 s.

Mezi další úkony, které lze činit před zahájením přestupkového řízení, bych zařadila také pravomoci policistů a strážníků, které jsou uvedeny v ZPČR a ZOP. Dle ZPČR mohou policisté v této fázi využít hned několik institutů, zmínila bych zde hlavně ty nejčastější, a to prokázání totožnosti (§ 63 ZPČR), podání vysvětlení (§ 61 ZPČR), pořizování záznamů (§ 62 ZPČR), zastavení a prohlídka dopravního prostředku (§ 42 ZPČR), vstupování do obydlí či na pozemek (§ 40 ZPČR), odnětí věci (§ 34 ZPČR), zajištění osoby (§ 26 ZPČR), vykázání (§ 44-47 ZPČR), získávání informací v souvislosti s odhalováním a šetřením přestupků (§ 67 ZPČR), nebo také zpracování fotografií v digitální podobě pro identifikaci (§ 66a ZPČR) a další dle hlavy V.-XI.

Strážníci mají obecně daleko méně pravomocí než policisté, ale co se týče oblasti přestupků, tak jsou jejich pravomoci podobné, jen strážníci na rozdíl od policistů nemají pravomoc provést ohledání místa přestupku, ohledání věci a zajistit stopy.⁵¹ Jelikož strážníci nemají dle § 10 odst. 1 ZOP oprávnění projednávat trestné činy, tak jsou podstatně omezeni i při získávání informací a jejich zpracování a také nemají právo použít tolik donucovacích prostředků jako policisté.

⁵¹ § 67 odst. 2 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů

4 Oznamování přestupků Policií ČR a obecní policií

Oznámením přestupku plní policisté, strážníci a další správní orgány oznamovací povinnost.⁵² V případě, že mají tyto orgány podezření, že byl spáchán přestupek, které je opodstatněné, tak musí učinit bezodkladně oznámení příslušnému správnímu orgánu k jeho projednání.⁵³ Na základě judikatury je zde kladen důraz na důvodné podezření ze spáchání přestupku, které by mělo mít oporu zejména ve správním spisu. Za skutečnost, která zakládá důvodné podezření ze spáchání přestupku, by neměla být brána jakákoliv informace, ale pouze taková, kde bude možné právní hodnocení takového jednání.⁵⁴

Oznámení můžeme rozdělit do dvou základních skupin, jedná se o jednoduché oznámení dle § 73 ZOPŘ, § 42 SŘ a § 10 odst. 1 a 2 ZOP a oznámení na základě předchozí šetření dle § 74 ZOPŘ, což je zejména zvláštní pravomoc Policie ČR a vztahuje se pouze na některé přestupky, které stanoví zákon.

4.1 Jednoduché oznámení

Prvním typem oznámení je jednoduché oznámení, které může učinit jak příslušník Policie ČR, Vojenské policie, tak i jiný správní orgán, kteří tak plní oznamovací povinnost a podávají jej na základě § 73 ZOPŘ. Dále lze přestupek oznámit na základě § 42 SŘ, kde je oznamovatelem přestupku fyzická či právnická osoba, vězeňská služba, justiční stráž nebo obecní policie.⁵⁵ Strážníci mají oznamovací povinnost na základě § 10 odst. 1 a 2 ZOP, nejen vůči správnímu orgánu příslušnému k vedení řízení o přestupku, a to ve lhůtě do 60 dnů, ale také vůči policistům, kterým jsou povinni ihned oznamovat podezření ze spáchání trestného činu. Oznamovací povinnost vždy závisí na tom, zda se to příslušná osoba dozví v rámci své činnosti či nikoliv.⁵⁶ U tohoto oznámení se klade důraz na to, aby bylo co možná nejúplnější, a i když zde není stanovena povinnost šetření, tak i přesto se částečně provádí, jelikož zde oznamovatel uvádí vše důležité co je mu známo, ale také i to, co v daném případě bylo potřeba zjistit.⁵⁷ „V oznámení uvede zejména, kdo je podezřelým z přestupku, pokud je mu znám, popis skutku, ve kterém je přestupek spatřován, místo a čas, kdy měl být přestupek spáchán, zákonné

⁵² ŠKUREK. *Správní právo trestní...*, 160 s.

⁵³ § 73 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů

⁵⁴ Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 10. 6. 2020, sp. zn. 5 A 119/2018-53

⁵⁵ ŠKUREK. *Správní právo trestní...*, 161 s.

⁵⁶ Průvodce zákonem č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich: 3. doplněná verze aktualizovaná ke dni 1. února 2022. *Ministerstvo vnitra* [online]. [cit. 2022-02-24]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/soubor/pruvodce-novou-upravou-prestupkoveho-prava.aspx>. 68 s.

⁵⁷ SLABÝ, Antonín a kol. *Zákon o odpovědnosti za přestupky: Praktický průvodce*. Plzeň: Aleš Čeněk, s.r.o., 2017, 227-228 s.

ustanovení obsahující skutkovou podstatu předmětného přestupku a důkazní prostředky, které jsou mu známy.“⁵⁸ Z ustanovení § 73 ZOPŘ lze dovodit, že oznámení lze podat i proti neznámému pachateli. Jednoduché oznámení lze učinit písemně nebo ústně a je potřeba s oznamovatelem přestupku sepsat protokol.⁵⁹ „Pokud oznamovatel přestupku není ani účastníkem řízení, ani osobou přímo postiženou spácháním přestupku, může požádat orgán policie, aby jej vyrozuměla o provedených opatřeních dle § 74 odst. 4 zákona č. 250/2016 Sb. Orgán policie tak učiní do 30 dnů ode dne požádání. Oznamovatel přestupku se o tom, jak bylo s jeho podnětem naloženo, vyrozumí, jen pokud o to požádal.“⁶⁰

4.2 Oznámení na základě předchozího šetření

Druhým typem oznámení, kterým je oznamování některých druhů přestupků na základě předchozího šetření je zejména v pravomoci policistů. „Podle ustanovení § 84 odst. 2 písm. r) zákona o obcích ve správním obvodu správního orgánu věcně a místně příslušného k projednání přestupku zřízena obecní policie, pak má podle zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, obdobné postavení jako Policie České republiky“⁶¹

V rámci tohoto institutu mají policisté povinnost prošetřit zákonem stanovené přestupky, než je oznámí příslušnému správnímu orgánu, což dle zákona spočívá v „učinění nezbytných šetření ke zjištění osoby podezřelé ze spáchání přestupku a k zajištění důkazních prostředků nezbytných pro pozdější dokazování před správním orgánem.“⁶² Jak jsem již zmínila výše, tak předchozí šetření se provádí pouze u některých druhů přestupků, dle § 74 odst. 1 ZOPŘ se konkrétně jedná o přestupek proti majetku, občanskému soužití, kde došlo k ublížení na zdraví, veřejnému pořádku, pořádku v územní samosprávě, pořádku ve státní správě, kde nebyly respektovány povinnosti v nařízení obce či kraje, podle zákona o silničním provozu, na úseku požární ochrany nebo takový, o němž to stanoví jiný zákon. O všem, co bylo zjištěno v rámci šetření musí policisté sepsat úřední záznam, který pak přikládají k oznámení kompetentnímu správnímu orgánu, a to nejpozději do 30 dnů, co se o přestupku dozvěděli.⁶³ U úředního záznamu považuji za důležité zmínit rozsudek NSS ze dne 10. 6. 2015, sp. zn. 2 As 89/2015-33, kde je stanoveno, že úřední záznam nelze brát za závazný důkazní prostředek,

⁵⁸ § 73 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů

⁵⁹ ŠKUREK. *Správní právo trestní...*, 161 s.

⁶⁰ Průvodce zákonem č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich: 3. doplněná verze, aktualizovaná ke dni 1. února 2022. *Ministerstvo vnitra* [online]. [cit. 2022-02-24]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/soubor/pruvodce-novou-upravou-prestupkoveho-prava.aspx>. 69 s.

⁶¹ ŠKUREK. *Správní právo trestní...*, 163 s.

⁶² § 74 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů

⁶³ § 74 odst. 2 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů

protože sám o sobě neobstojí. Za závazný důkazní prostředek se bude považovat svědecká výpověď policisty, který tento záznam sepsal. Úřední záznam slouží spíše jako prostředek zajišťující lepší spolupráci mezi policisty a orgány, které budou přestupek projednávat.

V rámci šetření mohou policisté využívat oprávnění, která jsou stanovena v ZPČR. „*Při odhalování a šetření přestupků je policie oprávněna vyžadovat výpis z evidence Rejstříku trestů v případech, ve kterých by předchozí trestní postih mohl vést k posouzení skutku jako trestného činu.*“⁶⁴ Policisté jsou také oprávněni v rámci šetření požadovat prokázání totožnosti, ohledávat místo činu nebo věci, které byly k páčání přestupku použity, aby zajistili stopy a důkazní prostředky. Dále mohou provádět dechovou zkoušku na přítomnost alkoholu nebo odběr ze slin či potu na přítomnost jiné návykové látky. V případě, že mají policisté podezření na přítomnost alkoholu či jiných návykových látek, mohou požadovat, aby se dané osobě provedlo lékařské vyšetření, a to například odběrem moči nebo krve.⁶⁵ „*Provedení orientačního vyšetření a odbornému lékařskému vyšetření je osoba povinna se podrobit, není-li to spojeno s nebezpečím pro její zdraví.*“⁶⁶ Dle § 67 odst. 4 ZPČR se provede odběr krve i v případě, že o to požádá osoba, která je z přestupku podezřelá. Zde je důležité zmínit i usnesení Nejvyššího soudu ze dne 15. 10. 2003, sp. zn. 7 Tdo 1124/2003, kde je stanoveno, že osoba, která je podezřelá z přestupku nebo trestného činu a je u ní podezření, že jej spáchala pod vlivem alkoholu, a to na základě provedené dechové zkoušky, má právo, aby se na její požádání provedl odběr krve na přítomnost alkoholu. Jde zde zejména o zajištění spravedlivého procesu a objektivních důkazů, jelikož testy na přítomnost alkoholu, které mají policisté k dispozici nejsou 100 %. Často tyto testy ukazují přítomnost alkoholu po požití nějakého jídla, anebo také léků, proto má osoba právo požádat o odběr, aby proti ní nebylo zahájeno trestní či přestupkové řízení, které by pro ni mohlo být nepříznivé. Transport do zdravotnického zařízení a odběr krve poskytovatelem zdravotních služeb zajistí policista na náklady osoby, která o to požádala.⁶⁷

4.3 Doplnění oznámení

Tento institut se uplatní v případě, že bylo učiněno oznámení věcně a místně příslušnému správnímu orgánu, ale toto oznámení samo o sobě bude nedostatečné k zahájení řízení o přestupku. Tato skutečnost může nastat i v případě, že bylo učiněno oznámení dle § 74 ZOPŘ,

⁶⁴ ŠKODA, Jindřich. In: MATES, Pavel a kol. *Veřejné sbory*. 1. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2011, 316 s.

⁶⁵ Tamtéž, 316-317 s.

⁶⁶ ŠKODA, Jindřich. In: MATES, Pavel a kol. *Veřejné sbory*. 1. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2011, 317 s.

⁶⁷ § 67 odst. 4 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů

kde sice již byla provedena určitá šetření, ale správní orgán, jemuž byla věc oznámena, je považuje za nedostatečnou. V případě, že u takových oznámení není důvod pro jejich odložení, bude povinností správního orgánu opatřit chybějící podklady, a to na základě institutu vysvětlení dle § 137 SŘ nebo zajištění důkazu dle § 138 SŘ.⁶⁸

Institut vysvětlení lze užít pouze v případě, že danou skutečnost není možné zjistit jiným způsobem a určitou osobu je potřeba k tomuto úkonu řádně předvolat, pokud se však nedostaví bez vážných důvodů, lze ji i předvést.⁶⁹ V rámci institutu předvedení se uplatní pravomoc jak policistů, tak i strážníků, jelikož oba tyto orgány jsou oprávněny osoby předvést, avšak strážníci mají tuto pravomoc pouze v řízení, které vede orgán obce.⁷⁰ Dle § 137 odst. 2 SŘ lze osobě uložit i pořádkovou pokutu do výše 5 000 Kč v případě, že bez udání důvodu nepodá vysvětlení. O poskytnutém vysvětlení se sepisuje úřední záznam, který však nemůže být použit jako důkazní prostředek,⁷¹ což dokládá i judikatura, kde je stanoveno, že úřední záznam nelze brát jako dostatečné skutkové zjištění.⁷²

Zajištění důkazu je dalším institutem, který lze využít v rámci postupu před zahájením přestupkového řízení a jedná se o institut s celkem přísnými podmínkami.⁷³ V rámci tohoto institutu se nám uplatní dvě podmínky, první je založena na důvodné obavě z nemožnosti nebo značné obtížnosti později důkaz uplatnit, a druhá na důvodném podezření, že tento důkaz může mít výrazný vliv při pozdějším rozhodování.⁷⁴ V případě uplatnění tohoto institutu se vydává usnesení, které je doručeno osobám, na které se přímo vztahuje.⁷⁵

⁶⁸ ŠKUREK. *Správní právo trestní...*, 164 s.

⁶⁹ § 137 odst.1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů

⁷⁰ § 60 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů

⁷¹ SKULOVÁ, Soňa a kol. *Správní právo procesní*. 2. upravené vydání. Plzeň: Aleš Čeněk, s.r.o., 2012, 132 s.

⁷² Rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 23. června 2015, sp. zn. 51 A 19/2013-58

⁷³ PRÁŠKOVÁ, Helena. *Nové přestupkové právo*. 1. vydání. Praha: Leges, 2017, 331 s.

⁷⁴ SKULOVÁ, Soňa a kol. *Správní právo procesní*. 2. upravené vydání. Plzeň: Aleš Čeněk, s.r.o., 2012, 134 s.

⁷⁵ § 138 odst.1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů

5 Odložení věci

Odložení věci je dalším institutem, který lze použít v rámci postupu před zahájením přestupkového řízení. V rámci tohoto institutu se nám uplatní zásada rychlosti a hospodárnosti řízení dle § 6 SŘ, jelikož správní orgán odkládá věci v případě, kdy už je na začátku jasné, že by pachatel potrestán nebyl nebo by správní orgán byl vystaven zbytečným nákladům a zatížením.⁷⁶ V souvislosti s provedeným šetřením má PČR pravomoc věc sama do 30 dnů odložit.⁷⁷ Z logiky věci můžeme odvodit, že lze odložit pouze věc, které byla oznámena. „*Věc (oznámená nebo prošetřována v režimu zákona č. 250/2016 Sb.) se odkládá usnesením.*“⁷⁸ Usnesení o odložení věci nezakládá překážku věci pravomocně rozhodnuté.⁷⁹ Odložení může být jak obligatorní, což znamená, že se věc odkládá povinně ze zákona nebo fakultativní, kde je na uvážení správního orgánu, zda bude věc odkládat nebo ne.

Obligatorní odložení věci máme uvedeno v ustanovení § 76 odst. 1 ZOPŘ, kde je stanoveno, že předtím, než dojde k zahájení řízení, tak se věc usnesením odloží, pokud to, co bylo oznámeno, není důvodem pro předání věci nebo zahájení řízení. Dále pokud osoba podezřelá z přestupku požívá výsad a imunit. Poté v případě, že podezřelý z přestupku nebyl v době jeho spáchání příčetný, neplatí, pokud se osoba do stavu nepřičetnosti přivedla sama, nebo nedovršil patnácti let, zde se musí ohlásit OSPOD a zákonnému zástupci. Dále v případě, že odpovědnost za přestupek zanikla. Poté pokud podezřelá fyzická osoba nebo podnikající fyzická osoba zemřela a nikdo nepokračuje v její podnikatelské činnosti nebo právnická osoba zanikla a nemá právního nástupce, na kterého by mohla přejít odpovědnost. Nakonec v případě, že bylo o téže věci zahájeno řízení dříve jiným orgánem nebo o činu již bylo pravomocně rozhodnuto, anebo, pokud správní orgán do 60 dnů nezjistí potřebné skutečnosti pro zahájení řízení o přestupku.⁸⁰

Dle § 76 odst. 4 ZOPŘ dochází k odložení věci i v případě, že se jedná o přestupek, kde je potřeba souhlasu osoby přímo postižené spácháním přestupku, a tento souhlas nebyl dán nebo byl vzat zpět, což se neuplatní v případě, že se jedná o přestupek, který lze projednat i bez tohoto souhlasu.

⁷⁶ ŠKUREK. *Správní právo trestní...*, 165 s.

⁷⁷ Tamtéž, 161-162 s.

⁷⁸ Průvodce zákonem č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich: 3. doplněná verze, aktualizovaná ke dni 1. února 2022. *Ministerstvo vnitra* [online]. [cit. 2022-02-24]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/soubor/pruvodce-novou-upravou-prestupkoveho-prava.aspx>. 72 s.

⁷⁹ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. března 2013, sp. zn. 1 As 162/2012-44

⁸⁰ § 76 odst. 1 a 6 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů

Fakultativní odložení věci máme stanoveno v § 76 odst. 5 ZOPŘ. Rozhoduje se o něm formou usnesení, a to v případě, že došlo k jednočinnému souběhu přestupků, neprojednaných ve společném řízení a trest za jeden skutek bude vzhledem k ostatním dostačující, anebo, že lze očekávat uložení trestu v trestním řízení za jiný skutek a správní trest by vedle něj byl zcela bezvýznamný.⁸¹

⁸¹ § 76 odst. 5 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů

6 Spolupráce policistů a strážníků a spolupráce se správními orgány

6.1 Spolupráce mezi Policií ČR a obecní policií

Součinnost mezi policisty a strážníky je dána zejména stejnou věcnou působností a jejich vzájemnou nezbytností.⁸² „*Spolupráce mezi obecní policií a Policií České republiky je realizována na úseku výkonu povinností a oprávnění strážníků.*“⁸³ Dle § 10 odst. 1 ZOP má strážník oznamovací povinnost vůči PČR, pokud má za to, že byl spáchán trestný čin, jelikož strážníci nemají oprávnění je projednávat, a také musí místo, kde se trestný čin stal, zajistit, aby na něj nevstupovaly neoprávněné osoby. Dále strážníci spolupracují s policisty v případě, že při výkonu své činnosti si potřebují vyžádat nějaké informace z informačního systému vedeného Policií ČR, a to o hledaných věcech a pohřešovaných osobách, totožnosti cizinců, ukradených motorových vozidlech a registračních značkách a také o totožnosti osob, které byly předvedeny na PČR či omezeny na svobodě.⁸⁴

Považuji zde za důležité zmínit kamerové systémy v obci, jejichž provozování je svěřeno obecní policii za účelem zabezpečování místního pořádku v obci.⁸⁵ Tyto městské kamerové systémy plní zejména funkci preventivní a mohou být umístěny pouze na veřejně přístupných místech ve městech, jako je například náměstí, autobusová a vlaková nádraží, parky, parkoviště, tržiště a další veřejná prostranství.⁸⁶ Záznamy z těchto kamer mohou posloužit jako důkazní prostředek a pomoci odhalit spáchání přestupku nebo trestného činu, a za účelem odhalení takových jednání musí obecní policie poskytovat záznamy z kamer policistům nebo i orgánům obcí a krajů a také státním orgánům.⁸⁷

V rámci spolupráce policistů a strážníků bych uvedla i spolupráci dle § 16 ZPČR, i když je zde upravena spolupráce s obcemi, tak si myslím, že to lze vztáhnout i na obecní policii, jelikož je orgánem obce. Jak nám z § 16 ZPČR vyplývá, tak se jedná o spolupráci na základě koordinační dohody, která samozřejmě nebude vždy stejná, ale bude záležet na čem

⁸² VETEŠNÍK, Pavel, JEMELKA, Luboš. *Zákon o obecní policii. Komentář*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2009, 49-50 s.

⁸³ Tamtéž, 50 s.

⁸⁴ § 11a odst. 1 písm. a) zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů

⁸⁵ Stanovisko ke kamerovým systémům provozovaným obecní policií. *Ministerstvo vnitra České republiky: Obecní policie* [online]. [cit. 2022-03-07]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/soubor/stanovisko-ke-kamerovym-systemum-provozovanym-obecni-policii.aspx>. 1 s.

⁸⁶ Kamerové systémy. *Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. [cit. 2022-03-07]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/kamerove-systemy.aspx>

⁸⁷ Stanovisko ke kamerovým systémům provozovaným obecní policií. *Ministerstvo vnitra České republiky: Obecní policie* [online]. [cit. 2022-03-07]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/soubor/stanovisko-ke-kamerovym-systemum-provozovanym-obecni-policii.aspx>. 3 s.

se obě strany domluvily. Jako příklad bych chtěla uvést koordinační dohodu mezi Policií ČR, Krajského ředitelství policie Olomouckého kraje, Územního odboru Olomouc a Statutárním městem Olomouc v rámci, níž se obě strany zavázaly ke vzájemné spolupráci zejména v oblasti ochrany bezpečnosti osob, veřejného pořádku, provozu na silnicích, majetku, prevenci před protiprávním jednáním, a také si stanovily, že se budou pravidelně konat porady mezi těmito stranami, aby jejich vzájemná spolupráce byla co nejúčinnější.⁸⁸

6.2 Spolupráce strážníků se správními orgány

Hned na úvod bych uvedla, že strážníci nespolupracují jen s policisty a obcemi, ale také s ministerstvy, OSPOD a dalšími orgány veřejné moci. Co se týče orgánů ÚSC, tak strážníci spolupracují s obecními úřady s rozšířenou působností, a to zejména v případech, kdy potřebují poskytnout informace z informačního systému, který tento úřad vede, a jedná se o údaje o totožnosti provozovatele motorového nebo přípojného vozidla, kterým se v obci dopustil přestupku, o totožnosti osoby, o nezletilém, kterému se poskytuje sociálně-právní ochrana dětí nebo o řidiči, který v obci spáchal přestupek.⁸⁹ Dále potřebné údaje z informačního systému poskytuje obecní policii i obecní úřad, podle § 11a odst. 1 písm. c) ZOP jsou to údaje o povoleních ke zvláštnímu užívání silnic na území obce, o psech přihlášených v obci, o jejich držitelích a o uhrazení místních poplatků ze psa, a povoleních ke zvláštnímu užívání veřejného prostranství v obci, kde strážníci kontrolují, zda jsou splněny podmínky ke zvláštnímu užívání, a zda jsou hrazeny místní poplatky stanovené obecně závaznou vyhláškou obce.

Co se týče informačních systémů, tak bych chtěla zmínit, že strážníci mají přístup do centrálního registru řidičů, vedeného Ministerstvem dopravy.⁹⁰ Dále si myslím, že je důležitá spolupráce spojená s doručováním, jelikož strážníci na základě § 19 odst. 1 SŘ mohou doručit písemnost, pokud ji nelze doručit elektronicky, ale pouze v případě, že řízení vedl orgán obce, který obecní policii zřídil. V rámci spolupráce se státními orgány, bych zmínila spolupráci s MV za účelem poskytování statistických údajů.⁹¹ Další důležitou součinností je spolupráce s OSPOD, zejména je jeho povinností, aby strážníkům poskytoval potřebné údaje, při výkonu jejich činnosti.⁹²

⁸⁸ Koordinační dohoda. *Policie České republiky: Policie České republiky – KŘP Olomouckého kraje* [online]. [cit. 2022-03-07]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/soubor/koordinacni-dohoda-olomouc-pdf.aspx>. 1-3 s.

⁸⁹ § 11a odst. 1 písm. b) zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů

⁹⁰ § 122 odst. 1 a 5 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů

⁹¹ § 2 písm. i) zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů

⁹² § 51 odst. 5 písm. a) bod 9. zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů

Nakonec bych uvedla spolupráci, kterou jsem zmiňovala již výše při oznamování přestupků, kde strážníci dle § 10 odst. 2 ZOP, mají povinnost orgánům kompetentním k projednání, oznamovat spáchání přestupku do 60 dnů.

6.3 Spolupráce policistů se správními orgány

Na začátek považuji za důležité uvést, jak je zmíněno v zákoně, že „*policie při plnění svých úkolů spolupracuje s ozbrojenými silami, bezpečnostními sbory a dalšími orgány veřejné správy, jakož i s právníckými a fyzickými osobami.*“⁹³ Ze spolupráce s právníckými osobami můžeme vyvodit i součinnost se školami.

S obcemi a městskými částmi hlavního města Prahy policisté spolupracují na základě koordinační dohody, jejíž účelem je společný postup při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku.⁹⁴

Co se týče spolupráce se správními orgány, které projednávají přestupky, tak ty se mohou na PČR obracet, v případě, že je potřeba v dané věci provést šetření, ke kterému tento správní orgán není kompetentní, a policisté jsou povinni učinit potřebné úkony neprodleně.⁹⁵ V případě, že policisté nemohou, vzhledem ke svým pravomocem, tyto úkony provést, musí to správnímu orgánu sdělit.⁹⁶ Správní orgány se také často obracejí na policisty na základě ustanovení § 135 SŘ. Jedná se o případy, kdy hrozí, že se někdo bude snažit znemožnit správnímu orgánu, aby provedl určité úkony nebo bude narušovat bezpečnost majetku i osob.⁹⁷ Správní orgán může žádat o pomoc policisty a jiné správní orgány i během přestupkového řízení nebo i při výkonu rozhodnutí, ne pouze ve fázi před zahájením řízení.⁹⁸

Důležitá spolupráce policistů se správními orgány je i v rámci exekuční činnosti, kde poskytují ochranu osobě, která je pověřena výkonem rozhodnutí a nemůže jej provést kvůli ohrožení zdraví či života nebo když o ochranu požádá. Dále policisté poskytují nejen ochranu, ale i součinnost exekutorovi při provádění exekuce, a to za úhradu nákladů, pokud lze ochranu zajistit i jiným způsobem.⁹⁹

⁹³ § 14 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů

⁹⁴ § 16 odst. 1 a 2 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů

⁹⁵ ŠKUREK. *Správní právo trestní...*, 164-165 s.

⁹⁶ § 75 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů

⁹⁷ § 135 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů

⁹⁸ ŠKUREK. *Správní právo trestní...*, 165 s.

⁹⁹ § 21 odst. 1 a 2 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů

Další spolupráce se správními orgány, je obdobně jak u strážníků, spojena s doručováním, jen s rozdílem, že policisté mohou doručovat písemnosti od jakéhokoliv správního orgánu dle místa doručení.¹⁰⁰

Dalším orgánem, se kterým policisté také často spolupracují v rámci přestupkového řízení je OSPOD, a to zejména v případě protiprávního jednání osob mladších 15 let. K jejich vzájemné spolupráci dochází zejména v případě, když Policie ČR odkládá přestupek, jehož se dopustil nezletilý, jelikož v tomto případě má PČR vůči OSPOD oznamovací povinnost.¹⁰¹ Méně častým případem, jejich spolupráce je i při vyslýchání svědka mladšího 15 let, kde bývá OSPOD ve většině případů přítomen.¹⁰² Další, nově začleněná, součinnost s OSPOD je v § 75 odst. 3 ZOPŘ, kde má nejen PČR, ale každý správní orgán, který projednává přestupek, povinnost oznámit ihned OSPOD, že byl v rodině či mezi partnery spáchán přestupek, který vykazuje znaky násilí, a byl spáchán na nezletilém nebo byl nezletilý svědkem tohoto činu. Dále má Policie ČR, jakožto orgán státu, povinnost ohlásit OSPOD všechny děti uvedené v § 6 zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, jejichž zájmy jsou ohroženy.¹⁰³ Pokud bychom srovnali přestupkové a trestní řízení, tak v rámci trestního řízení je jejich spolupráce častější.

Nakonec bych chtěla uvést, že policisté, stejně jako strážníci, mají dle § 122 odst. 5 ZPPK přístup k centrálnímu registru řidičů. Na rozdíl od strážníků jim je poskytnut na žádost výpis z evidence přestupků z Rejstříku trestů.¹⁰⁴

¹⁰⁰ § 19 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů

¹⁰¹ § 76 odst. 6 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů

¹⁰² § 82 odst. 4 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů

¹⁰³ § 10 odst. 4 zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů

¹⁰⁴ § 16j odst. 6 zákona č. 269/1994 Sb., o Rejstříku trestů, ve znění pozdějších předpisů

7 Příkazní řízení

V ZOPŘ máme mimo klasického přestupkového řízení uvedeny i zvláštní druhy řízení, kam řadíme společné řízení, řízení o náhradě škody a vydání bezdůvodného obohacení, příkaz a příkaz na místě. Pro moji práci je důležitý zejména příkaz a příkaz na místě, proto se v následující kapitole budu zabývat pouze jimi.

Příkaz a příkaz na místě řadíme mezi zkrácená řízení, kde se projevuje zejména zásada procesní ekonomie, jelikož se jedná o řízení, kde se řeší méně závažné případy, tak zde správní orgán může postupovat rychleji a s menšími náklady a má tak více času na řešení závažnějších případů.¹⁰⁵ Příkazní řízení nepřináší výhody pouze správnímu orgánu, který danou věc projednává, ale také, jak zmínila Helena Prášková, „*pro obviněného, jelikož se nemusí osobně dostavit k podání vysvětlení, ústnímu jednání nebo reagovat procesními úkony v různých fázích řízení.*“¹⁰⁶ Také to má pozitivní vliv i vzhledem k účelu správního trestu, jelikož trest následuje ihned po spáchání přestupku.¹⁰⁷

7.1 Příkaz

Příkaz je upravený v ustanovení § 90 ZOPŘ, který navazuje na obecnou právní úpravu obsaženou v ustanovení § 150 SŘ. „*Jedná se o zkrácené řízení, jelikož je pro něj typické, že se rozhodnutí ukládající povinnost vydává bez předchozího řízení, tj. bez projednání věci při ústním jednání a bez dokazování.*“¹⁰⁸ Toto tvrzení nám dokládá i judikatura, konkrétně tedy rozsudek NSS ze dne 9.10.2007, sp. zn. 9 As 37/2007-76, kde je stanoveno, že příkazní řízení bylo začleněno do ZOPŘ z důvodu usnadnění a také zrychlení projednávání některých přestupků, které lze postihovat bez dokazování a provedení ústního jednání. Podmínkou vydání příkazu je dle § 150 odst. 1 SŘ, skutkové zjištění, které bude příslušný správní orgán brát za postačující. Další podmínkou pro jeho vydání je, že se musí jednat o řízení, které je zahájeno z moci úřední, anebo sporné řízení.¹⁰⁹ Vydáním příkazu lze rozhodnout o vině a uložit zákaz

¹⁰⁵ PRÁŠKOVÁ, Helena. Příkaz v řízení o přestupku. *Acta Universitatis Carolinae. Iuridica* [online]. Karolinum Press, 2020 [cit. 2022-03-02]. Dostupné z: <https://eds.s.ebscohost.com/eds/Citations/FullTextLinkClick?sid=7c9c46a8-f58f-4c35-81b7-6a7034633fa4@redis&vid=5&id=pdfFullText>. 122 s.

¹⁰⁶ Tamtéž, 122 s.

¹⁰⁷ PRÁŠKOVÁ, Helena. Příkaz v řízení o přestupku. *Acta Universitatis Carolinae. Iuridica* [online]. Karolinum Press, 2020 [cit. 2022-03-02]. Dostupné z: <https://eds.s.ebscohost.com/eds/Citations/FullTextLinkClick?sid=7c9c46a8-f58f-4c35-81b7-6a7034633fa4@redis&vid=5&id=pdfFullText>. 122 s.

¹⁰⁸ Tamtéž, 122 s.

¹⁰⁹ § 150 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů

činnosti, propadnutí věci či náhradní hodnoty, pokutu nebo pouze napomenutí.¹¹⁰ Nelze jej uložit v každé věci, v ZOPŘ máme vymezeny případy, kdy příkazem nelze rozhodnout, jedná se o řízení o nároku na náhradu škody nebo vydání bezdůvodného obohacení, řízení zahájené na základě souhlasu osoby přímo postižené spácháním přestupku, a nakonec v případě, kdy má být uložen správní trest osobě s omezenou svéprávností nebo mladistvému, což neplatí u příkazu na místě.¹¹¹ „Příkaz můžeme označit z určitého pohledu jako „provizorní“, a to proto, že podáním opravného prostředku se příkaz ex lege ruší a pokračuje řízení v prvním stupni, jehož výsledkem je prvoinstanční rozhodnutí.“¹¹²

Opravný prostředek, který lze proti příkazu podat je odpor, který smí podat osoba, již se příkaz ukládá, a to ve lhůtě do 8 dnů ode dne oznámení příkazu, a to správní orgánu, který jej vydal. Od momentu podání odporu začíná běžet lhůta pro vydání rozhodnutí.¹¹³ U podání odporu se nám uplatní zásada zákazu reformatio in peius neboli zákaz změny rozhodnutí k horšímu, a v ZOPŘ ji nalezneme v § 90 odst. 3, kde je stanoveno, že správní orgán nesmí od podání odporu uložit jiný druh správního trestu s výjimkou napomenutí nebo nesmí uložit trest přísnější než ten, který příkazem uložil.¹¹⁴ Tyto podmínky se neuplatní, pokud dojde ke změně právní kvalifikace skutku, v tomto případě se uloží trest odpovídající nové právní kvalifikaci.¹¹⁵ V případě, že odpor podán nebude, stává se příkaz pravomocným a vykonatelným rozhodnutím.¹¹⁶

Dále považuji za důležité zmínit i výjezdní příkaz, jelikož jeho vydání je v pravomoci policistů. Policisté mají pravomoc tento doklad z moci úřední vydat v případě, že skončil přechodný pobyt na území nebo v prostoru mezinárodního letiště, kde není třeba víza, uplynula nebo byla zrušena platnost krátkodobého víza, při správním vyhoštění, v případě stanovené povinnosti opustit území nebo stanovené nové doby k vycestování.¹¹⁷ Vyjma policistů je výjezdní příkaz vydáván také MV nebo Ministerstvem zahraničí a vydává se nejdéle na dobu 60 dnů, pokud tedy není dáno jinak.¹¹⁸ „Výjezdní příkaz opravňuje cizince

¹¹⁰ § 90 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů

¹¹¹ § 90 odst. 2 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů

¹¹² PRÁŠKOVÁ, Helena. Příkaz v řízení o přestupku. *Acta Universitatis Carolinae. Iuridica* [online]. Karolinum Press, 2020 [cit. 2022-03-02]. Dostupné z: <https://eds.s.ebscohost.com/eds/Citations/FullTextLinkClick?sid=7c9c46a8-f58f-4c35-81b7-6a7034633fa4@redis&vid=5&id=pdfFullText>. 124 s.

¹¹³ § 150 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů

¹¹⁴ ŠKUREK. *Správní právo trestní...*, 196 s.

¹¹⁵ § 90 odst. 3 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů

¹¹⁶ § 150 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů

¹¹⁷ § 50 odst. 1 písm. a) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, ve znění pozdějších předpisů

¹¹⁸ § 50 odst. 4 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, ve znění pozdějších předpisů

k přechodnému pobytu na území po dobu, která je nezbytná k provedení neodkladných úkonů, a k vycestování z území. ¹¹⁹

7.2 Příkaz na místě

Příkaz na místě upravuje § 91 a 92 ZOPŘ a subsidiárně se použije i ustanovení § 150 odst. 5 SŘ. Jak jsem již zmiňovala výše, tak se také jedná o zkrácené řízení, které je ale o něco rychlejší než příkaz, protože na rozdíl od něj, trest přichází ihned na místě, což plyne i z jeho názvu. Příkazní řízení s vydáním příkazu na místě nahradilo dřívější blokové řízení, které upravoval předchozí zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích.

U tohoto institutu lze uložit pouze správní trest pokuty, která má zákonem stanovenou hranici, kterou nesmí správní orgán přesáhnout, a to v případě, že nestačí domluva.¹²⁰ Obecně stanovenou hranici pokuty příkazem na místě máme v § 91 odst. 1 ZOPŘ, kde je pouze horní hranice, která činí 10 000 Kč, u mladistvého je nižší a to 2 500 Kč, což tedy neplatí, pokud je mladistvý podnikající osoba.

Na rozdíl od příkazu, který byl pouze v pravomoci policistů a jiných správních orgánů, se zde uplatní i pravomoc obecní policie. V praxi je příkaz na místě nejvíce využíván zejména policisty a strážníky, kteří tak rychle řeší méně závažné přestupky.

Důležitou podmínkou pro jeho vydání, jak je uvedeno v zákoně, je „*souhlas osoby obviněné, či osoby za ni jednající, která musí souhlasit se zjištěným stavem věci, právní kvalifikací skutku, s uložením pokuty a její výší a také s vydáním příkazového bloku.*“¹²¹ V případě, že osoba souhlasit nebude, tak se přestupek projedná v příkazním řízení nebo se zahájí klasické řízení o přestupku.¹²² Podpisem se příkazový blok stává pravomocným a vykonatelným a lze jej přezkoumat pouze v rámci přezkumného řízení nebo obnovy řízení na žádost, podání odporu zde na rozdíl od příkazu možné není.¹²³

7.3 Příkazový blok

Příkazový blok máme obecně vymezený v § 92 ZOPŘ. Je vydáván osobě obviněné ze spáchání přestupku, která s jeho vydáním souhlasí, a které je příkazem na místě ukládána

¹¹⁹ Ministerstvo vnitra České republiky. *Ukončení a zrušení povolení k pobytu a odjezd z ČR* [online]. [cit. 2022-02-24]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/mvcren/docDetail.aspx?docid=21658466&docType=ART&chnum=3>

¹²⁰ ŠKUREK. *Správní právo trestní...*, 197 s.

¹²¹ § 91 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů

¹²² ŠKUREK. *Správní právo trestní...*, 197 s.

¹²³ Tamtéž, 198-199 s.

pokuta nebo záruka za splnění povinnosti.¹²⁴ Dle § 25 odst. 3 písm. e) zákona č. 410/2009 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro některé vybrané účetní jednotky, se jedná o ceninu. MF vydává příkazové bloky a jejich vzory jsou dostupné na webových stránkách MF.¹²⁵ MF také vydalo pokyn č. MF-15 o stanovení druhů příkazových bloků a o jejich evidenci. Tento pokyn neupravuje pouze druhy a vedení evidence příkazových bloků, ale také postupy v případě, že dojde k jeho znehodnocení, zničení, ztrátě nebo odcizení. Příkazové bloky můžeme členit na bloky zaplacené či nezaplacené, poté dle toho, do jakého rozpočtu plyne výtěžek z těchto pokut, anebo také dle osoby obviněné.¹²⁶

Náležitosti příkazového bloku jsou upraveny v § 92 odst. 2 ZOPŘ. Jsou zde uvedeny zejména údaje o osobě obviněné, údaje o skutku, který spáchala, včetně místa, času a jeho způsobu, právní kvalifikace a zavinění, výše pokuty, údaje o úřední osobě, která příkazový blok vydává a její zařazení, a nakonec datum a místo jeho vydání, podpisy osoby obviněné a úřední osoby a poučení o jeho důsledcích.¹²⁷

V případě, že výtěžek pokuty, která byla uložena příkazem na místě plyne do státního rozpočtu či jiného veřejného rozpočtu, tak se příkazový blok vydává příslušných celním úřadem, pokud ale její výtěžek plyne do rozpočtu ÚSC je vydáván krajským úřadem.¹²⁸

7.4 Pokuty ukládané policisty příkazem na místě

Vzhledem k malému rozsahu bakalářské práce a velkému množství zvláštních zákonů, na základě kterých mají policisté pravomoc projednávat přestupky příkazem na místě, uvedu pouze přestupky, kterými se policisté příkazem na místě, dle mého názoru, nejčastěji zabývají.

Příslušníci PČR mohou pokuty vybírat pouze v hotovosti, v případě, že osoba, jíž je pokuta příkazem na místě ukládána nemá na zaplacení, tak jí bude vydán příkazový blok s poučením o způsobu a lhůtě peněžitého plnění a také bude osoba poučena co jí hrozí, v případě, že pokutu nezaplatí stanoveným způsobem.¹²⁹ Vybrané peněžní prostředky z pokut jdou, na rozdíl od vybraných pokut strážníky, ve prospěch státního rozpočtu.

¹²⁴ § 92 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů

¹²⁵ Ministerstvo financí České republiky. *Vzory příkazových bloků* [online]. [cit. 2022-03-07]. Dostupné z: <https://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/uzemni-rozpocety/prikazove-bloky/vzory-prikazovych-bloku>

¹²⁶ POKYN č. MF-15 o stanovení druhů příkazových bloků a o jejich evidenci. *Ministerstvo financí České republiky* [online]. [cit. 2022-03-07]. Dostupné z: https://www.mfcr.cz/assets/cs/media/Pokyn-MF_c-015_o_stanoveni-druhu-prikazovych-bloku-a-o-jejich-evidenci_v02.pdf. 1 s.

¹²⁷ § 92 odst. 2 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů

¹²⁸ § 92 odst. 3 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů

¹²⁹ § 92 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů

Na základě ustanovení § 91 odst. 2 písm. a) ZOPŘ policisté mohou ukládat pokuty příkazem na místě za přestupek proti občanskému soužití, majetku, veřejnému pořádku, pořádku v územní samosprávě a proti pořádku ve státní správě, kde nebyly respektovány povinnosti stanovené v nařízení obce či kraje. Samozřejmě to nejsou všechny přestupky, které policisté příkazem na místě projednávají, ale jsou to jedny z nejčastějších, zejména tedy přestupky proti majetku, občanskému soužití a veřejnému pořádku.

Další přestupky, které policisté příkazem na místě, dle mého názoru, nejčastěji projednávají jsou přestupky na úseku dopravy, konkrétně tedy dle ZPPK. Policisté dle tohoto zákona nejen ukládají pokuty příkazem na místě, ale také dohlíží nad bezpečností na silnici, řeší dopravní nehody, a také vedou evidenci těchto nehod.¹³⁰ V souvislosti se zajištěním bezpečnosti na silnicích mají policisté i řadu pravomocí, například zastavovat auta, kontrolovat příslušné doklady, stav vozidla, zadržet řidičský průkaz nebo také odstranit vozidlo, které na silnici představuje překážku.¹³¹ Co se týče silniční dopravy, tak zde považuji za důležité zmínit zákon č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla, jelikož policisté na základě § 16b odst. 1, mohou příkazem na místě uložit pokutu za nepředložení zelené karty. V oblasti dopravních nehod nesmím zapomenout zmínit také nehody, které se stanou na drahách. Policisté smí příkazem na místě projednat například přestupek osoby, která ohrozí drážní dopravu nebo poškodí drážní stavbu či vedení.¹³²

Zejména na konci roku 2020 a na začátku roku 2021 policisté často projednávali přestupky, které souvisely s porušením mimořádných a krizových opatření. Zmocnění pro policisty projednávat tyto přestupky nalezneme v § 12 odst. 3 zákona č. 94/2021 Sb., o mimořádných opatřeních při epidemii onemocnění COVID-19 a o změně některých souvisejících zákonů a § 2 zákona č. 243/2020 Sb., o pravomoci PČR a obecní policie postihovat porušení krizových opatření a mimořádných opatření nařízených v souvislosti s prokázáním výskytu koronaviru SARS CoV-2 na území ČR.

7.5 Pokuty ukládané strážníky příkazem na místě

„Strážníci obecní policie jsou povinni odhalovat přestupky a jiné správní delikty, jejichž projednávání je v působnosti obce.“¹³³ Pro projednávání přestupků obecní policií platí pár

¹³⁰ § 124 odst. 11 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů

¹³¹ § 124 odst. 12 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů

¹³² § 52a odst. 2 a § 50 odst. 1 písm. d) a e) zákona č. 266/1994 Sb., o drahách, ve znění pozdějších předpisů

¹³³ Pravomoci strážníků obecní policie a povinnosti správního orgánu v přestupkovém řízení. *Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. [cit. 2022-01-20]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/soubor/pravomoci-strazniku-pdf.aspx>. 2 s.

základních pravidel. První pravidlo lze vyvodit na základě spojení § 60 odst. 2 a § 91 odst. 2 písm. e) ZOPŘ, kde je stanoveno, že obecní policie může projednávat nejen přestupky, které jsou jí dle ZOPŘ svěřeny k projednání, ale také ty, co projednává obecní úřad, který obecní policii zřídil.¹³⁴ Konkrétně se tedy jedná o přestupky proti majetku, veřejnému pořádku, občanskému soužití, pořádku v územní samosprávě a pořádku ve státní správě, kde nebyly respektovány povinnosti stanovené v nařízení obce či kraje,¹³⁵ kde je to v § 91 odst. 2 písm. e) ZOPŘ konkretizováno na neoprávněné stání vozidla na místní komunikaci, což je dle mého názoru jeden z nejčastěji projednávaných přestupků strážníky příkazem na místě.

Další pravidlo nám stanoví, že pokud obecní policie do účinnosti nové právní úpravy, tedy do 1. července 2017, se mohla zabývat některými přestupky, pak je bude projednávat i nadále.¹³⁶ Dále také strážníci projednávají přestupky, kde tak výslovně stanoví zvláštní zákon.

Přestupky, za které strážníci ukládají pokuty příkazem na místě, k jejichž projednání jsou dle zvláštního zákona příslušní právě oni, jsou zejména přestupky dle ZPPK. Podle tohoto zákona smí strážníci ukládat pokuty příkazem na místě například za to, že osoba při jízdě drží telefon či jiné obdobné zařízení, překročí nejvyšší povolenou rychlost, nedá přednost v jízdě nebo nedovoleně zastaví či stojí na silnici a další dle § 124 odst. 13 ZPPK.

Jako další příklad častěji projednávaných přestupků příkazem na místě bych uvedla znečištění místní komunikace či její součásti nebo poškození veřejně přístupné účelové komunikace.¹³⁷

Stejně jak u policistů můžeme mezi často projednávané přestupky příkazem na místě, na přelomu roku 2020 a 2021, zařadit i přestupky v souvislosti s porušením krizových opatření a také porušení mimořádných opatření při epidemii onemocnění COVID- 19.

Pokuty ukládané obecní policií jdou ve prospěch obce, která ji zřídila. Co se týče pokut, které ukládají strážníci na základě veřejnoprávní smlouvy v obci, která obecní policii nezřídila, tak k této problematice vydalo MV stanovisko. V tomto stanovisku je uvedeno, že pokud strážník při plnění úkolů, které vyplývají z veřejnoprávní smlouvy, uloží v této obci pokutu, tak by příjem z této pokuty měl jít obci, která obecní policii zřídila, což vyplývá i z ustanovení

¹³⁴ Přehled přestupků, které je strážník obecní policie oprávněn projednat uložením správního trestu pokuty příkazem na místě v roce 2022. *Ministerstvo vnitra České republiky: Obecní policie* [online]. [cit. 2022-02-01]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/soubor/prehled-prestupku-ktere-je-straznik-obecni-policie-opraven-projednat-ulozenim-spravniho-trestu-pokuty-prikazem-na-miste.aspx>. 4 s.

¹³⁵ § 60 odst. 2 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů

¹³⁶ Přehled přestupků, které je strážník obecní policie oprávněn projednat uložením správního trestu pokuty příkazem na místě v roce 2022. *Ministerstvo vnitra České republiky: Obecní policie* [online]. [cit. 2022-02-01]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/soubor/prehled-prestupku-ktere-je-straznik-obecni-policie-opraven-projednat-ulozenim-spravniho-trestu-pokuty-prikazem-na-miste.aspx>. 4 s.

¹³⁷ § 42a odst. 1 písm. g) a h) zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů

§ 7 odst. 1 písm. d) zákona o rozpočtových pravidlech.¹³⁸ Na rozdíl od pořádkové policie mohou pokuty vybírat jak v hotovosti, tak i bezhotovostně prostřednictvím platební karty.

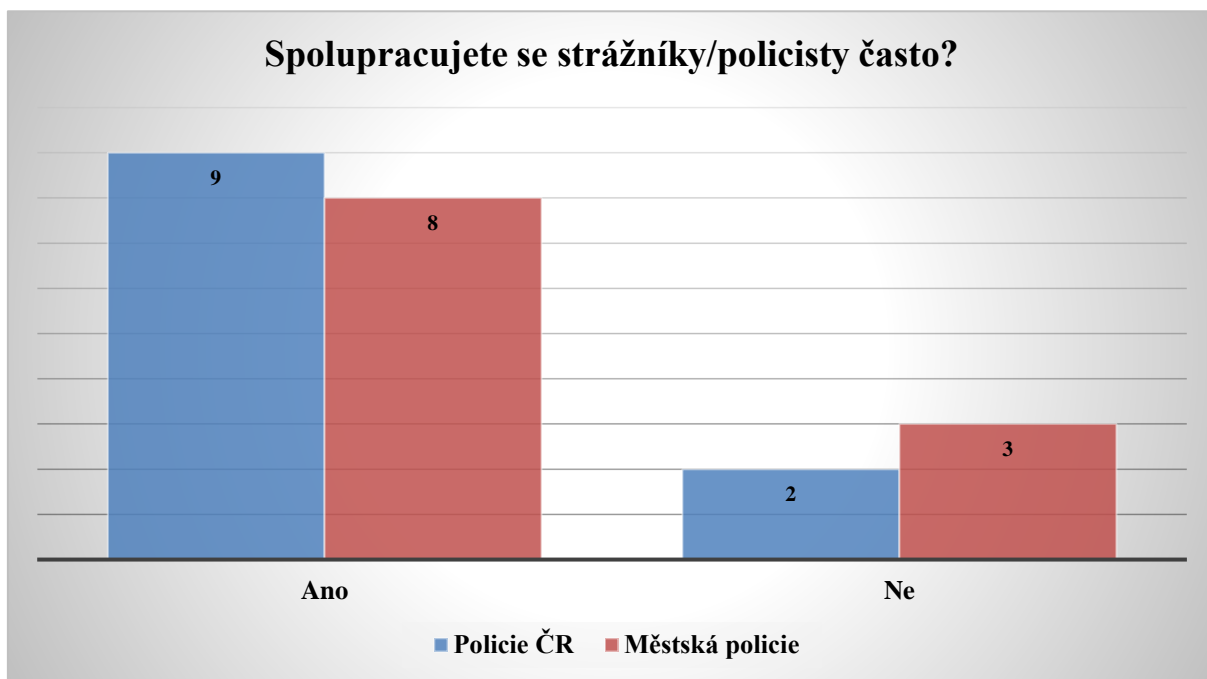
¹³⁸ Stanovisko k dělení příjmů z pokut uložených obecní policií na základě veřejnoprávní smlouvy na území jiné obce. *Ministerstvo vnitra České republiky: Obecní policie* [online]. [cit. 2022-02-15]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/soubor/stanovisko-k-deleni-prijmu-z-pokut-ulozenych-obecni-policii-na-zaklade-verejnopravni-smlouvy-na-uzemi-jine-obce.aspx>. 1-2 s.

8. Dotazníkové šetření

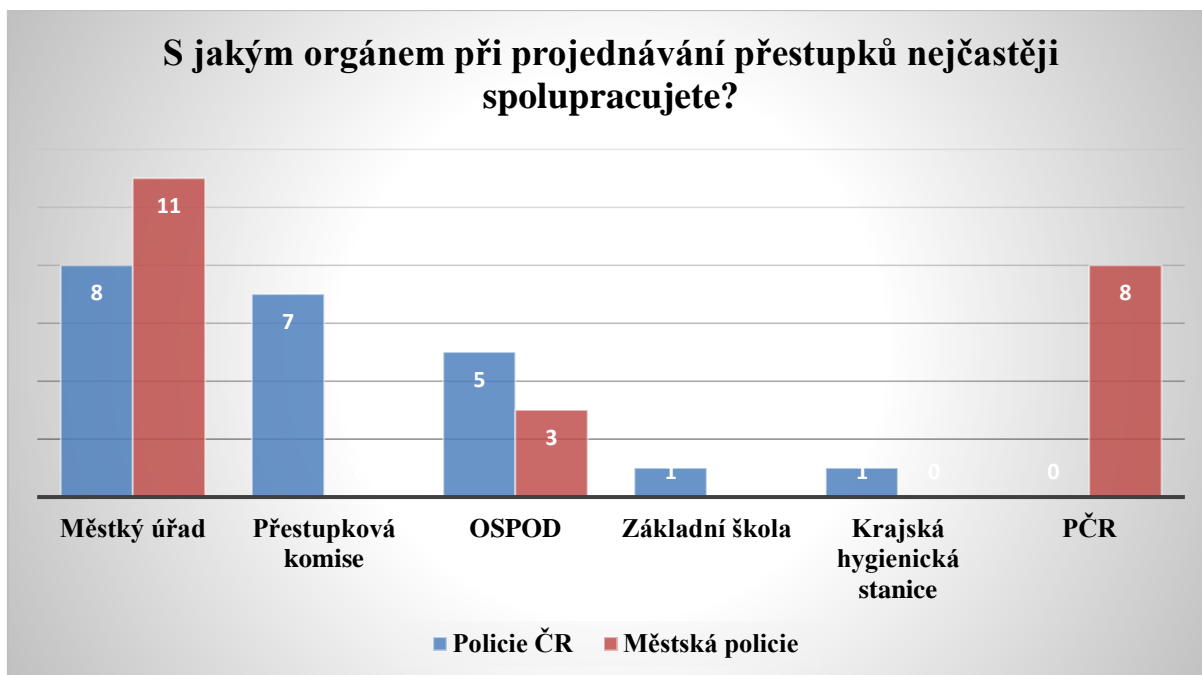
Dotazníkové šetření jsem prováděla u policistů na obvodním oddělení ve Šternberku a u strážníků na Městské policii ve Šternberku a ve Štěpánově. Město Šternberk jsem si zvolila zejména proto, že zde u Policie ČR pracuje můj rodinný příslušník, a věděla jsem, že nebude problém s vyplněním dotazníku. Co se týče městské policie, tak tam už strážníci tolik ochotní nebyli, proto jsem musela dotazníkové šetření provést ještě ve vedlejší město Štěpánov, které spadá do územní působnosti města Šternberk.

Dotazník se skládal z 5 otázek, kde byli zejména otevřené odpovědi, a vždy se jednalo o uvedení dvou příkladů. Byla zde pouze jedna otázka na výběr možností ano/ne. Na dotazníkové šetření mi odpovědělo 11 policistů a 11 strážníků, původně jsem chtěla mít více respondentů, ale bohužel se mi nepodařilo získat od strážníků více odpovědí. Samozřejmě si uvědomuji, že respondentů je málo, proto dotazníkové šetření slouží spíše jako nahlédnutí do praxe v rámci dvou měst v Olomouckém kraji.

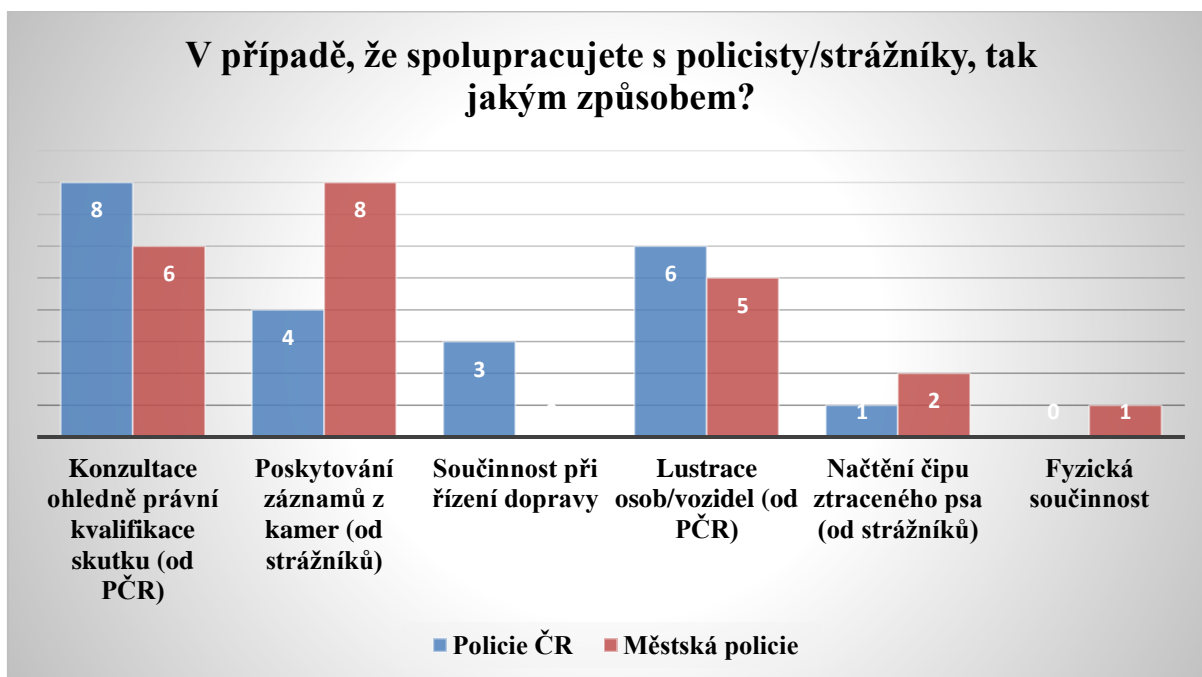
Níže uvedu 5 grafů se stanovenými otázkami a odpověďmi na ně.

Graf č. 1 – Odpovědi policistů a strážníků ohledně vzájemné spolupráce

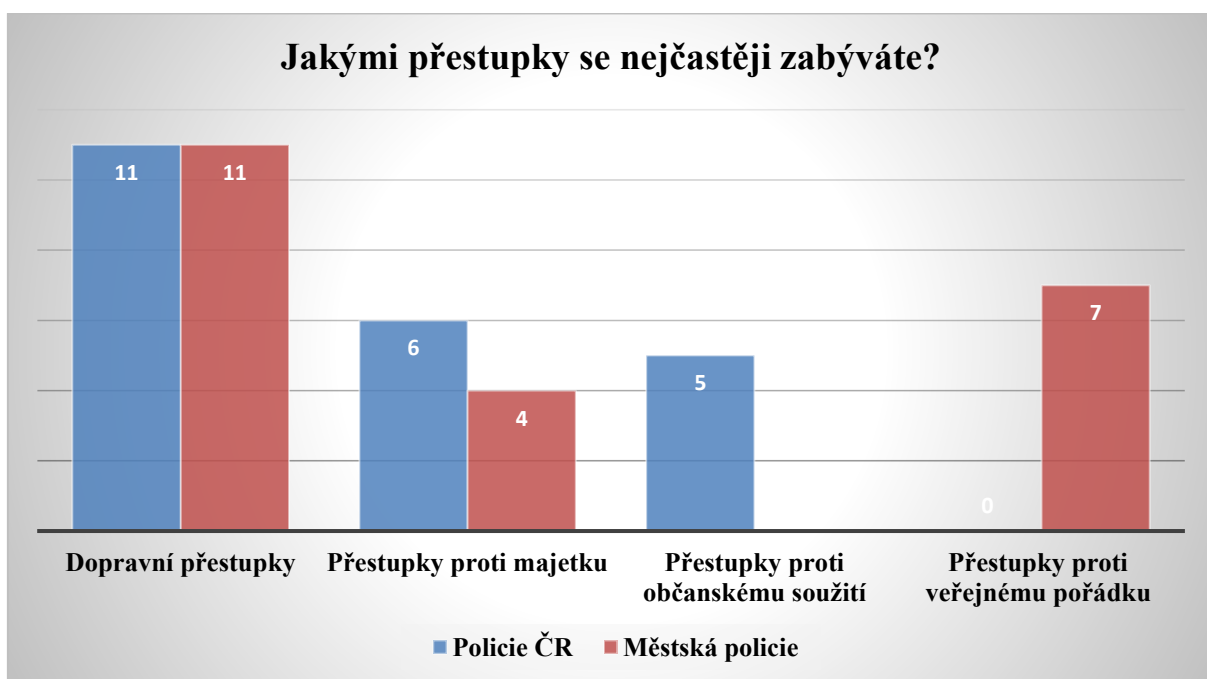
Graf č. 2 – odpovědi policistů a strážníků ohledně spolupráce se správními orgány

Graf č. 3 – odpovědi policistů a strážníků o způsobu vzájemné spolupráce

Graf č. 4 – odpovědi policistů a strážníků ohledně úkonů před zahájením řízení o přestupku

Graf č. 5 – odpovědi policistů a strážníků ohledně často projednávaných přestupků

Na závěr bych chtěla shrnout poznatky z dotazníkového šetření. Co se týče stanovených otázek a odpovědí na ně, tak se odpovědi policistů a strážníků ve většině případů shodovaly. Zejména byla stoprocentní shoda u nejčastěji projednávaných přestupků, což byly dopravní

přestupky. Naopak největší rozdílností u této otázky bylo, že se policisté velmi často zabývají přestupky proti občanskému soužití a strážníci zase přestupky proti veřejnému pořádku.

Z otázky vzájemné spolupráce vyplynulo, že strážníci častěji žádají o součinnost než policisté, a to zejména z důvodu, že strážníci nemají právo projednávat trestné činy, tudíž nemají takovou znalost právních předpisů jak policisté a často si nejsou jisti právní kvalifikací skutku, a proto žádají policisty o pomoc. Další důležitá věc, která nám z dotazníku plyne je, že strážníci nemají přístup k tolika informačním systémům oproti policistům a často žádají o poskytnutí informací ohledně totožnosti osoby nebo lustrace vozidel. Velkou rozdílností u spolupráce se správními orgány, které mě velmi překvapila byla, že většina policistů zde uvedla přestupkovou komisi, kdežto strážníci ji neuvodli ani jednou.

Co se týče úkonů, které policisté a strážníci činí před zahájením přestupkového řízení, tak zde se oba orgány shodly, že nejčastěji provádí výslech osoby či zajišťují podání vysvětlení a ztotožňují osoby. Naopak největší rozdíl byl v tom, že strážníci v rámci tohoto postupu nejčastěji poučují a policisté zase zjišťují právní kvalifikaci skutku.

Závěrem bych dodala, že dotazníkové šetření bylo zdařilé a většina odpovědí se shodovala s tím, co jsem uváděla ve své práci.

Závěr

V úvodu práce jsem si stanovila tři hlavní výzkumné otázky, na kterých jsem svou práci postavila, odpověděla na ně v rámci svých kapitol, a také jsem na ně provedla dotazníkové šetření. Dle stanovených otázek jsem došla k závěru, že v rámci úkonů před zahájením řízení o přestupku mají policisté daleko více pravomocí než strážníci, zejména u provádění šetření před oznámením, které strážníci mohou činit pouze, pokud byla u věcně a místě příslušného správního orgánu k projednání přestupku obecní policie zřízena, zatímco policisté, tak u zákonem stanovených přestupků činí vždy. Z právní úpravy plyne, že v rámci šetření strážníci nemohou činit tolik úkonů, co policisté, například nemohou zajišťovat stopy a provádět ohledání místa a věcí. Nakonec bych k úkonům zdůraznila, že policisté oproti strážníkům mají pravomoc věc samostatně odložit.

Co se týče vzájemné spolupráce i spolupráce se správními orgány, tak ta se mi s dotazníkem převážně shodovala. U vzájemné spolupráce jsem došla k tomu, že strážníci se obracejí na policisty v případě podezření z trestného činu, konzultace ohledně právní kvalifikace skutku a poskytnutí informací z informačního systému, zejména se to týká lustrace osob či vozidel nebo poskytnutí informací z Rejstříku trestů. Policisté žádají o součinnost zejména pokud potřebují poskytnout záznamy z kamer, pomoci při řízení dopravy nebo v rámci toho, co si ujednali na základě koordinační dohody, především v souvislosti se zabezpečováním pořádku v obci. U spolupráce se správními orgány příslušnými k vedení řízení o přestupku jsem dospěla k tomu, že strážníci nejvíce spolupracují s obecními úřady a Policií ČR a policisté s OSPOD a také často asistují správním orgánům, které vedou přestupkové řízení.

Poslední stanovená otázka se týkala příkazu na místě a takto nejčastěji projednávaných přestupků policisty a strážníky. U strážníků jsem nejprve vymezila základní pravidla pro projednávání přestupků příkazem na místě, a to ta, že smí projednávat přestupky, které jsou svěřeny k projednání obecnímu úřadu, dále ty, které mohli do účinnosti nové právní úpravy projednávat v blokovém řízení a nakonec ty, které zvláštní zákon přímo svěřuje obecní policii k projednání. Mezi aktuálně nejčastěji projednávané přestupky jsem zařadila přestupky na úseku dopravy a také ty v souvislosti s onemocněním COVID-19. U policistů, vzhledem k četnosti přestupků, které jsou oprávněni projednat, jsem zmínila pouze ty, které mi přišly jako nejčastěji projednávané, a to dle zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, na úseku dopravy, v souvislosti se zelenými kartami, na drahách a také ty, kde došlo k porušení krizových a mimořádných opatřeních. Když porovnáím, to, co jsem uvedla ve své práci

s dotazníkem, tak jsem se shodla pouze s dopravními přestupky a přestupky podle zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích.

Závěrem bych uvedla, že na stanovené otázky se mi podařilo najít odpovědi, ale vzhledem k malému rozsahu bakalářské práce a poměrně širokému tématu jsem nemohla zahrnout úplně vše, proto bych ráda navrhla další výzkum, který by se podrobněji zaměřil na přestupky projednávané příkazem na místě policisty a strážníky.

Bibliografie

Literatura:

- ČERNÝ, Jan a kol. *Přestupkové řízení: příručka pro praxi přestupkových orgánů obcí, krajských úřadů a dalších správních orgánů*. 12. vydání. Praha: Linde, 2011
- FIALA, Zdeněk a kol. *Správní právo trestní*. 2. aktualizované vydání. Praha: Leges, 2021
- JEMELKA, Luboš, VETEŠNÍK, Pavel. *Zákon o přestupcích a přestupkové řízení. Komentář*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2011
- MATES, Pavel a kol. *Veřejné sbory*. 1. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2011
- PRÁŠKOVÁ, Helena. *Nové přestupkové právo*. 1. vydání. Praha: Leges, 2017
- SKULOVÁ, Soňa a kol. *Správní právo procesní*. 2. upravené vydání. Plzeň: Aleš Čeněk, s.r.o., 2012
- SLABÝ, Antonín a kol. *Zákon o odpovědnosti za přestupky: Praktický průvodce*. Plzeň: Aleš Čeněk, s.r.o., 2017
- SLÁDEČEK, Vladimír, POUPEROVÁ, Olga a kol. *Správní právo: Zvláštní část (vybrané kapitoly)*. 2. vydání. Praha: Leges, 2014
- VETEŠNÍK, Pavel, JEMELKA, Luboš. *Zákon o obecní policii. Komentář*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2009

Internetové zdroje:

- Koordinační dohoda. *Policie České republiky: Policie České republiky – KŘP Olomouckého kraje* [online]. [cit. 2022-03-07]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/soubor/koordinacni-dohoda-olomouc-pdf.aspx>
- Kamerové systémy. *Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. [cit. 2022-03-07]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/kamerove-systemy.aspx>
- Ministerstvo financí České republiky: *Vzory příkazových bloků* [online]. [cit. 2022-03-26]. Dostupné z: <https://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/uzemni-rozpocety/prikazove-bloky/vzory-prikazovych-bloku>
- Ministerstvo vnitra České republiky: *Ukončení a zrušení povolení k pobytu a odjezd z ČR* [online]. [cit. 2022-03-26]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/mvcren/docDetail.aspx?docid=21658466&docType=ART&chnum=3>
- POKYN č. MF-15 o stanovení druhů příkazových bloků a o jejich evidenci. *Ministerstvo financí České republiky* [online]. [cit. 2022-03-07]. Dostupné z:

https://www.mfcr.cz/assets/cs/media/Pokyn-MF_c-015_o-stanoveni-druhu-prikazovych-bloku-a-o-jejich-evidenci_v02.pdf

- Policie České republiky: *O POLICII ČR* [online]. [cit. 2022-02-23]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/o-nas-policie-ceske-republiky-policie-ceske-republiky.aspx>
- PRÁŠKOVÁ, Helena. Příkaz v řízení o přestupku. *Acta Universitatis Carolinae. Iuridica* [online]. Karolinum Press, 2020 [cit. 2022-03-02]. Dostupné z: <https://eds.s.ebscohost.com/eds/Citations/FullTextLinkClick?sid=7c9c46a8-f58f-4c35-81b7-6a7034633fa4@redis&vid=5&id=pdfFullText>.
- Pravomoci strážníků obecní policie a povinnosti správního orgánu v přestupkovém řízení. *Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. [cit. 2022-01-20]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/soubor/pravomoci-strazniku-pdf.aspx>.
- Průvodce zákonem č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich: 3. doplněná verze, aktualizovaná ke dni 1. února 2022. *Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. [cit. 2022-02-24]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/soubor/pruvodce-novou-upravou-prestupkoveho-prava.aspx>
- Přehled přestupků, které je strážník obecní policie oprávněn projednat uložením správního trestu pokuty příkazem na místě v roce 2022. *Ministerstvo vnitra České republiky: Obecní policie* [online]. [cit. 2022-02-01]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/soubor/prehled-prestupku-ktere-je-straznik-obecni-policie-opravnen-projednat-ulozenim-spravniho-trestu-pokuty-prikazem-na-miste.aspx>.
- Stanovisko k dělení příjmů z pokut uložených obecní policií na základě veřejnoprávní smlouvy na území jiné obce. *Ministerstvo vnitra České republiky: Obecní policie* [online]. [cit. 2022-02-15]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/soubor/stanovisko-k-deleni-prijmu-z-pokut-ulozenych-obecni-policii-na-zaklade-verejnopravni-smlouvy-na-uzemi-jine-obce.aspx>.
- Stanovisko ke kamerovým systémům provozovaným obecní policií. *Ministerstvo vnitra České republiky: Obecní policie* [online]. [cit. 2022-03-07]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/soubor/stanovisko-ke-kamerovym-systemum-provozovanym-obecni-policii.aspx>.

Judikatura:

- Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 15. 10. 2003, sp. zn. 7 Tdo 1124/2003
- Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 12. 2010, sp. zn. 1 Ans 5/2010-172
- Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 6. 2015., sp. zn. 2 As 89/2015–33

- Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. března 2013, sp. zn. 1 As 162/2012-44
- Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9.10.2007 sp. zn. 9 As 37/2007-76
- Rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 23. června 2015,
sp. zn. 51 A 19/2013-58
- Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 10. 6. 2020, sp. zn. 5 A 119/2018-53

Právní předpisy:

- Usnesení předsednictva České národní rady č. 2/1993 Sb., o vyhlášení LISTINY ZÁKLADNÍCH PRÁV A SVOBOD jako součástí ústavního pořádku České republiky, ve znění pozdějších předpisů
- Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 269/1994 Sb., o Rejstříku trestů, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 266/1994 Sb., o dráhách, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 200/1990 Sb., České národní rady o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 243/2020 Sb., o pravomoci Policie České republiky a obecní policie postihovat porušení krizových opatření a mimořádných opatření nařízených v souvislosti s prokázáním výskytu koronaviru SARS CoV-2 na území České republiky, ve znění pozdějších předpisů

- Zákon č. 94/2021 Sb., o mimořádných opatřeních při epidemii onemocnění COVID-19 a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů
- Vyhláška č. 410/2009 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro některé vybrané účetní jednotky

Abstrakt

V bakalářské práci se zaměřuji na úlohu Policie ČR a obecní policie v přestupkovém řízení. Jelikož je to poměrně široké téma, tak se v práci věnuji zejména postupu před zahájením řízení o přestupku, vzájemné spolupráci policistů a strážníků a spolupráci se správními orgány příslušnými k vedení řízení o přestupku, a nakonec příkaznímu řízení a příkazu na místě. Cílem práce bylo srovnat úkoly policistů a strážníků v rámci těchto stanovených institutů. Pro zjištění právní praxe jsem provedla i malé dotazníkové šetření.

Abstract

In bachelor thesis I focus on the role of the Police of the Czech Republic and the municipal police in misdemeanor proceedings. As this is a relatively broad topic, I deal mainly with the procedure before the commencement of misdemeanor proceedings, mutual cooperation of police officers and officers and cooperation with the administrative authorities responsible for conducting misdemeanor proceedings, and finally command proceedings and command on the place. The aim of the work was to compare the tasks of police officers and officers within these established institutes. To find out the legal practice, I also conducted a small questionnaire survey.

Klíčová slova

Přestupek

Policie České republiky

Obecní policie

Přestupkové řízení

Příkaz

Příkaz na místě

Spolupráce

Správní orgán

Policista

Strážník

Key words

Misdemeanour

Police of the Czech republic

Municipal police

Misdemeanour proceedings

Command

Command on the place

Cooperation

Administration authority

Policeman

Officer